

2014

Tilinpäätös

**POHJOLAN
VOIMA**

Sisällys

Tilinpäätös	1
Hallituksen toimintakertomus	2
Konsernin laaja tuloslaskelma	8
Konsernin tase	9
Konsernin rahavirtalaskelma	10
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	11
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	12
Liite 1	13
Liite 2	22
Liite 3	23
Liitteet 4-15	27
Liite 16	32
Liite 17	33
Liitteet 18-23	35
Liite 24	40
Liitteet 25-29	42
Liite 30	45
Liitteet 31-33	47
Liitteet 34-36	50
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	53
Tuloslaskelma ja tase	54
Laadintaperiaatteet	57
Tuloslaskelman liitetiedot	58
Taseen liitetiedot	61
Hallituksen voitonjakoehdotus	67
Tilintarkastuskertomus	68

Tilinpäätös 2014

Pohjolan Voima -konsernin avainluvut 2014

IFRS*	2014	2013	2012	2011	2010
Liikevaihto, m€	643	722	838	1 130	1 041
Liiketulos, m€	3	23	10	216	37
Korolliset nettovelat, m€	920	1 017	1 083	851	1 110
Osuus liikevaihdosta, %	143	141	129	75	107
Omavaraisuusaste, %	41	42	35	41	35
Taseen loppusumma, m€	2595	2577	2 398	2 555	2 587
Investoinnit (pl. sijoitukset), m€	19	24	36	34	52
Henkilökunta keskimäärin*	217	270	454	487	512

* Ei sisällä enemmistöomisteisen Teollisuuden Voiman henkilöstöä.

Tutustu toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen

Voit tutustua hallituksen toimintakertomukseen verkkovuosikertomuksestamme. Toimintakertomus ja tilinpäätös ovat luettavissa myös pdf-muodossa. Verkkovuosikertomuksen [materiaalipankissa](#) voit ladata koko vuosikertomuksen tai koota haluamasi sivut pdf-dokumentiksi.

▸ Toimintakertomus

Tilinpäätös 2014

- **Konsernin laaja tuloslaskelma**
- **Konsernin tase**
- **Konsernin rahavirtalaskelma**
- **Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista**
- **Konsernitilinpäätöksen liitetiedot**
- **Emoyhtiön tilinpäätös**
- **Hallituksen voitonjakoehdotus**
- **Tilintarkastuskertomus**

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristö

Vuonna 2014 Suomen sähkön kulutus oli 83,3 TWh (83,9 TWh vuonna 2013). Sähköä tuotettiin Suomessa 65,4 (68,2) TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti ennätyskelliset 18,0 (15,7) TWh. Sähkön nettotuonnilla katettiin 21,6 (18,7) prosenttia Suomen sähkön kulutuksesta. Suurin osa sähköstä tuotiin Ruotsista, jonka sähkönvienti kasvoi edellisvuodesta puolitoistakertaiseksi. Vuonna 2014 sähkönkäyttö laski Suomessa 0,8 prosenttia edellisvuodesta. Teollisuuden sähkön kulutus laski 1,2 prosenttia ja muiden sektorien sähkönkulutus 0,5 prosenttia poikkeuksellisen lämpimän sään ja talouden taantumien vaikutuksesta.

Nord Pool Spot-kauppaa käytiin 501 TWh (493 TWh). Systeemihinnan vuosikeskiarvo oli 29,61 (38,10) euroa megawattitunnilta ja Suomen aluehinnan keskiarvo 36,02 (41,16) euroa megawattitunnilta. Laskevat polttoainehinnat, kohtuullisen hyvä pohjoismainen vesitilanne ja kasvava tuettu tuulivoimantuotanto painoivat Suomen hinta-alueen hintaa lisääntyneestä Viron viennistä ja laskeneesta Venäjän tuonnista huolimatta.

EUA-päästöoikeuden hinta pysyi koko vuoden 2014 alhaisena ja vaihteli 4,54 eurosta 7,20 euroon.

Pohjolan Voiman sähkön ja lämmön tuotanto

Vuonna 2014 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 15,3 (16,2) TWh. Konsernin sähkön tuotannon osuus tästä oli 14,6 TWh (15,6), josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 14,0 (15,0) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,5 (0,6) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 0,8 (0,7) TWh ja myynnit 0,6 TWh (0,6). Lämmöntoimitukset olivat 7,8 (7,7) TWh.

Ydinvoiman osuus sähkön hankinnasta oli 54,6 (51,1) prosenttia. Teollisuuden Voima Oyj:n Olkiluodon ydinvoimalaitos tuotti sähköä 14,8 (14,6) TWh, josta Pohjolan Voima sai omistusosuutensa mukaisesti 8,4 (8,3) TWh. Ydinvoima ylsi Olkiluodon historian korkeimpaan tuotantotulokseen. Olkiluodon laitosyksikköjen yhteinen käyttökerroin oli 96,0 (95,1) prosenttia.

Vesivoiman osuus 1,7 (1,6) TWh oli 11,4 (9,6) prosenttia sähkön hankinnasta. Kuivasta kesästä huolimatta koko vuoden tuotanto ylsi normaalin vesivuoden tasolle.

Lauhdevoimaa Pohjolan Voima tuotti 1,2 (2,2) TWh, joka oli 7,8 (13,5) prosenttia sähkön hankinnasta. Lauhdevoiman tuotanto putosi merkittävästi edellisestä vuodesta lähinnä alhaisten markkinahintojen takia. Lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa sähköä tuotettiin yhteensä 3,3 (3,5) TWh.

Sähkön hankinta (GWh)	2010	2011	2012	2013	2014
Ydinvoima	7 988	8 025	8 165	8 296	8 372
Vesivoima	1 670	1 709	2 143	1 566	1 745
Yhteistuotanto	4 032	3 587	3 266	3 502	3 253
Lauhdevoima	3 810	1 548	995	2 193	1 200
Tuulivoima	103	92	0	0	0
Sähkön ostot	5 883	9 360	5 613	673	753
Yhteensä	23 485	24 321	20 182	16 229	15 323

PVO-Lämpövoima Oy:n Kristiina 1 ja PVO-Huippuvoima Oy:n Vaskiluoto 3 öljykäyttöiset voimalaitokset ovat vuokrattuina tehoeservijärjestelmään 1.7.2013 - 30.6.2015.

Investoinnit

Pohjolan Voima -konsernin investoinnit ilman sijoituksia ja päästöoikeuksien hankintaa olivat yhteensä 18,7 (23,7) miljoonaa euroa.

Rauman Biovoima Oy investoi kierrätyspolttoaineen vastaanottoon, käsittelyyn, varastointiin ja syöttöön liittyvään laitteistoon tilikauden aikana 10,8 (vuonna 2013 1,6) miljoonaa euroa. Laitteisto otettiin käyttöön tilikauden lopussa.

PVO-Vesivoima Oy aloitti Melon voimalaitoksen perusparannuksen, johon investoitiin 3,8 miljoonaa euroa.

Muut investoinnit olivat korvaus- ja perusparannusinvestointeja.

Pohjolan Voima Oy on sijoittanut rakenteilla olevaan OL3-ydinvoimalaitosprojektiin vuosina 2004 - 2014 yhteensä 660,4 (600,0) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Teollisuuden Voima jätti 20.5.2014 valtioneuvostolle hakemuksen, jossa pyydettiin asettamaan uusi määräaika OL4:n rakentamislupahakemuksen jättämiselle sekä päätöstä siitä, että OL4:n rakentaminen on hankkeen ajoituksen muuttumisesta huolimatta yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Valtioneuvosto teki 25.9.2014 kielteisen päätöksen ja uutta määräaikaa ei saatu. OL4:n periaatepäätös on edelleen voimassa ja määräaika rakentamislupahakemuksen jättämiselle päättyy 30.6.2015. OL4-hankkeen rahoittamiseen Pohjolan Voima on nostanut osakaslainaa 35,1 (35,1) miljoonaa euroa ja nostamattomia osakaslainasitoumuksia on yhteensä 128,9 (128,9) miljoonaa euroa. Pohjolan Voima on vastaavasti sijoittanut Teollisuuden Voiman OL4-hankkeeseen 35,1 (35,1) miljoonaa euroa osakaslainaa.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot olivat 0,4 (vuonna 2013: 0,7 ja vuonna 2012: 0,6) miljoonaa euroa.

Tutkimus- ja kehitystoiminnassa tutkittiin mm. paahdetun puuperäisen biomassan soveltuvuutta hiilivoimalaitoksen polttoaineeksi, voimalaitostuhan hyötykäyttömahdollisuuksia ja jalostamista raaka-aineiksi sekä teknologiavaihtoehtoja teollisuuspäästädirektiivin tiukkeneviin päästövaatimuksiin.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa työsuhhteessa oli keskimäärin 217 henkilöä (vuonna 2013: 270 ja vuonna 2012: 454). Konsernin tilikauden palkat ja palkkiot olivat yhteensä 15,4 miljoonaa euroa (vuonna 2013: 17,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2012: 25,0 miljoonaa euroa).

Emoyhtiön palveluksessa työsuhhteessa oli keskimäärin 95 henkilöä (vuonna 2013: 87 ja vuonna 2012: 70). Palkat ja palkkiot tilikaudella olivat yhteensä 7,9 miljoonaa euroa (vuonna 2013: 7,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2012: 5,8 miljoonaa euroa).

Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli konsernissa 46,7 (46,6) vuotta.

PVO-Pool Oy sulautui emoyhtiöön 31.12.2013 ja 22 henkilöä siirtyi vanhoina työntekijöinä emoyhtiöön. Emoyhtiö siirsi ulkoisen kirjanpidon liiketoimintakaupalla 15.4.2014 Enfo Zender Oy:lle ja 12 henkilöä siirtyi Enfo Zenderin palvelukseen.

Ympäristö

Kaikilla Pohjolan Voiman voimalaitoksilla on voimassa olevat ympäristöluvat. Konsernin ympäristöasioiden hallinta perustuu ISO 14001 -standardin mukaisiin sertifiointeihin ympäristöjärjestelmiin. Pohjolan Voiman yhteisyrityksen Teollisuuden Voiman ympäristöasioiden hallintajärjestelmä, johon kuuluvat myös OL3-rakentamisvaiheen toiminnot, on lisäksi EMAS-rekisteröity.

Laanilan Voima Oy:n voimalaitoksessa tapahtui häikäpäästön raja-arvoilytyksiä rinnakkaispolton aikana. Ylitykset aiheuttaneiden polttoainejakeiden käyttö on toistaiseksi lopetettu, kunnes häikäpäästöjä pystytään rajoittamaan prosessia kehittämällä. Pohjolan Voiman muussa tuotannossa ei tapahtunut merkittäviä ympäristöpoikkeamia.

Vesistöjen säännöstely ja vesivoimalaitosten käyttö oli lupaehtojen mukaista. Kemi- ja Lijoen vesistöjen sekä merialueen kalakantojen ylläpitämiseksi istutettiin 2,6 (2,5) miljoonaa kalanpoikasta. Kemijoen meri- ja jokialueelle istutettiin yhdessä Kemijoki Oy:n kanssa 4,0 (4,8) miljoonaa poikasta, josta PVO-Vesivoima Oy:n osuus on 17 prosenttia eli 0,7 (0,8) miljoonaa poikasta. Istutukset pystyttiin toteuttamaan lähes laadittujen istutussuunnitelmien mukaisesti nahkaisen ylisiirtoa lukuun ottamatta. Ylisiirto toteutui Kemijoella 63- ja Lijoella 76-prosenttisesti suunnitellusta.

PVO-Vesivoima osallistui yhdessä Lijoki-alueen kuntien ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa vuonna 2014 päättyneeseen Lijoen kalatiet -hankkeeseen, jonka tavoitteena oli aikaansaada tarkat kalatiesuunnitelmat Lijoen alaosan voimalaitoksille sekä kalateiden rakennuslupien hakeminen. Vuonna 2014 valmistuivat kalateiden lupahakemustasoiset suunnitelmat, mutta rakennuslupia ei haettu.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antoi päätöksen Maalimaan vesivoimalaitoksen nykyisten lupaehtojen säilyttämisestä ja tarkkailuvelvoitteen poistamisesta marraskuussa 2014.

Kaikki konsernin lämpövoimalaitokset kuuluvat päästökauppalaan piiriin. Tuotannosta aiheutuneet hiilidioksidipäästöt laskivat edellisvuoteen verrattuna fossiilisten polttoaineiden käytön vähennyttä. Itse tuotetun sähkön ja lämmön hiilidioksidipäästöt olivat 2,5 (3,4) miljoonaa tonnia. Tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetaan vain tytäryhtiöiden hiilidioksidipäästöt 1,5 (2,2) miljoonaa tonnia. Myös muut päästöt ilmaan laskivat. Rikkidioksidipäästöt olivat 2,1 (2,8) tuhatta tonnia, typenoksidipäästöt 4,7 (5,3) tuhatta tonnia ja hiukkaspäästöt 0,3 (0,3) tuhatta tonnia.

Korkein hallinto-oikeus poisti Vaasan hallinto-oikeuden Kristiinan voimalaitoksen ympäristölupaan lisäämän melumääräyksen päätöksessään kesäkuussa 2014.

Teollisuuspäästöjen direktiivistä (IE = Industrial Emissions) seuraavat uudet tiukemmat ilmapäästöjen raja-arvot koskevat olemassa olevia voimalaitoksia aikaisintaan vuodesta 2016 alkaen. Typen oksidien (NOx) ja hiukkasten vähentäminen on vaikeinta suurelle osalle konsernin voimalaitoksia ja eri teknologiamahdollisuuksia selvitetään. Osa Pohjolan Voiman laitoksista kuuluu teollisuuspäästädirektiivin kansalliseen siirtymäsuunnitelmaan, jonka Euroopan komissio hyväksyi 10.3.2014. Siirtymäsuunnitelma antaa joustoa kiristyvien päästöraja-arvojen käyttöönottoon. Siirtymäsuunnitelma on 1.1.2016 - 30.6.2020, jolloin rikkidioksidin, typen oksidien ja hiukkasten päästöjä seurataan päästöpitouuden lisäksi tonnimääräisinä kokonaispäästöinä.

Pohjolan Voiman lämpövoimalaitokset hakivat ympäristölupien tarkistamista määräajassa vuonna 2014. Uusi ympäristönsuojelulaki astui voimaan 1.9.2014 ja siinä edellytettiin suurten polttolaitosten jättävän ympäristölupien tarkistamishakemukset viimeistään 31.10.2014. Siirtymäsuunnitelmaan kuuluvien Pohjolan Voiman voimalaitosten tarkistamishakemukset toimitettiin viranomaiselle jo kesäkuussa.

Hämeenkyrön Voima Oy haki lokakuussa 2014 ympäristöluvan muutosta kierrätyspolttoaineiden lisäämiseksi biovoimalaitoksen polttoainevalikoimaan. Alustavan aikataulun mukaan uusien täydennyspolttoaineiden käyttö voimalaitoksella voitaisiin aloittaa syksyllä 2015.

Teollisuuden Voima toimitti huhtikuussa 2014 Olkiluodon ydinvoimalaitoksen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamishakemuksen aluehallintovirastolle. Hakemus koskee käytössä olevien OL1:n ja OL2:n sekä rakenteilla olevan OL3:n toimintaa ja niihin liittyviä ympäristövaikutuksia. Samanaikaisesti jätettiin käsitteilyyn myös hakemus voimalaitoksen jäähdytysvesiluvan tarkistamisesta.

Pohjolan Voimalla tai sen tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksillä ei ole tiedossa olevia kattamattomia ympäristövastuita. Pohjolan Voiman tarkemmat ympäristötiedot esitetään kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi. Teollisuuden Voima raportoi ydinvoimatuotannon ympäristöasioista kotisivuillaan www.tvo.fi ja erillisessä yhteiskuntavastuuraportissa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategian toteutuminen ja liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä turvata toiminnan jatkuvuus ja häiriöttömyys. Riskienhallintaa toteutetaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinnan toimintamalli on hajautettu.

Tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit arvioidaan ja niiden hallitsemiseksi määritellään toimenpiteet. Riskien merkittävyyttä arvioidaan toteutumistodennäköisyyden ja vaikutuksen summana, jossa vaikutusta ei arvioida euromääräisenä.

Kaikissa Pohjolan Voiman yhtiöissä on suojauduttu vahinkoriskien varalta huolehtimalla kunnossapidosta, työturvallisuudesta, henkilöstön riittävästä koulutuksesta sekä muilla tarvittavilla toimenpiteillä ja konsernin vakuutuspolitiikan mukaisin vakuutuksin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät yhteisyritys Teollisuuden Voiman OL3-projektin valmistumiseen. Laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alkaa huhtikuun lopussa 2009. Valmistuminen on kuitenkin viivästynyt. Teollisuuden Voima sai laitostoimittajalta syyskuussa 2014 lisätietoja, joiden mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaisi loppuvuodesta 2018. Aikatauluarvion yksityiskohtainen tarkastelu on käynnissä.

Viveestä aiheutuu lisäkustannuksia ja menetyksiä, joista Teollisuuden Voima on Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisessa välimesmenettelystä vaatinut OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajalta korvausta.

Muutokset konsernirakenteessa

PVO-Pool, joka tuotti konsernille energianhallintaan liittyviä asiantuntija- ja tietojärjestelmäpalveluita, fuusioitiin emoyhtiöön 31.12.2013 ja PVO-Poolin henkilöstö siirtyi samalla emoyhtiön palvelukseen. Palveluliiketoimintaa jatkettiin emoyhtiössä.

Talous

Pohjolan Voima toimii omakustannushintaperiaatteella. Osakkaat maksavat kiinteät kustannukset omistuksen mukaisesti riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei ja muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan. Toimintaperiaatteesta johtuen taloudellisten tunnuslukujen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan, taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämiseksi.

Pohjolan Voiman rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty emoyhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Pohjolan Voiman liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät likviditeetti-, markkina- ja luottoriskeihin. Rahoitusriskien hallintaa on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3: Rahoitusriskien hallinta.

Emoyhtiöllä on käytössään maksuvalmiutta turvaava 300 (300) miljoonan euron valmiusluottosopimus, joka on voimassa joulukuuhun 2016 saakka. Lyhytaikaisen varainhankinnan hoitamiseen konsernilla oli 300 (300) miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, josta käyttämättä oli 165 (197) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia luottositoumuksia oli vuoden lopussa nostamatta 300 (300) miljoonaa euroa. Konsernin maksuvalmius on hyvä. Korollinen nettovelka oli vuoden lopussa 920,2 (1.016,5) miljoonaa euroa. Valuuttakurssiriskin alaista velkaa ei ollut.

Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 41,0 (42,2) prosenttia.

Konsernin tilikauden tulos oli -16,3 (12,9) miljoonaa euroa. Tilikauden tappioon vaikuttivat osakkuusyhtiöistä sekä johdannaisten arvotuksesta kirjatut tappiot. Tilikauden 2013 voitto johtui pääosin osakkuusyhtiöiden positiivisista tuloksista.

Osakepääoma ja osakeannit

Tilikauden aikana merkittiin seuraava anti:

- G5-sarjan osakepääoman korotus 8.5.2014, 7.150 kpl merkintähintaan 400.400 euroa suunnattuna G5-sarjan osakkeenomistajille.

Lisäksi B2-sarjan osakepääoman korotuksesta, joka merkittiin kesäkuussa 2013 (4.107.143 kappaletta merkintähintaan 230.000.008 euroa suunnattuna B2-sarjan osakkeenomistajille), maksettiin tilikauden aikana yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti toinen erä. Loppuosa merkityistä osakkeista on osakeanti-tilillä.

Taulukko: Pohjolan Voima Oy:n omistajat (yleisomistus)

Osakas	Omistus-% 31.12.2013	Omistus-% 31.12.2014
EPV Energia Oy	7,106	7,056
Etelä-Suomen Voima Oy	2,778	2,781
Helen Oy (1.1.2015)	0,801	0,814
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3,999	3,887
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	4,037	4,122
Kokkolan Energia Oy (1.1.2015)	2,401	2,365
Kymppivoima Oy	8,647	9,119
Metsä Group (Metsäliitto, Metsä Fibre, Metsä Board Oyj)	3,364	2,923
Myllykoski Oyj*	0,828	0,839
Oulun Energia Oy (1.1.2015)	1,721	1,682
Outokumpu Oyj	0,083	0,081
Oy Perhonjoki Ab	2,438	2,401
Porin kaupunki	1,796	1,765
Rautaruukki Oyj	0,036	0,049
Stora Enso Oyj	14,77	14,768
UPM-Kymmene Oyj	43,288	43,478
Vantaan Energia Oy	0,296	0,301
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,613	1,567

*) Yhtiö kuuluu UPM-Kymmene konserniin.

Yhtiön johto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 26.3.2014 hallituksen varsinaiseksi jäseniksi valittiin johtaja Tapio Korpeinen (UPM-Kymmene Oyj), johtaja Juha Vanhainen (Stora Enso Oyj), strategiajohtaja Hannu Anttila (Metsä Group), lakiasiaintohtaja Jukka Hakkila (Kemira Oyj), toimitusjohtaja Anders Renvall (Kymppivoima Oy), johtaja Tapani Sointu (UPM-Kymmene Oyj), toimitusjohtaja Rami Vuola (EPV Energia Oy) ja toimitusjohtaja Juhani Järvelä (Oulun Energia).

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 26.3.2014 Tapio Korpeinen valittiin puheenjohtajaksi ja Juha Vanhainen varapuheenjohtajaksi. Hallitus kokoontui vuoden 2014 aikana 18 (16) kertaa. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri Lauri Virkkunen.

Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit

Teollisuuden Voima jätti vuonna 2012 kanteen ja vastineen Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä koskien OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Teollisuuden Voiman lokakuussa 2014 päivittämä rahamääräinen arvio yhtiön kustannuksista ja menetyksistä on noin 2,3 miljardia euroa vuoden 2018 loppupuolelle asti, joka on OL3-laitostoimittajan syyskuussa 2014 toimittaman aikataulun mukaan OL3:n säännöllisen sähköntuotannon ajankohta.

Välimiesmenettely alkoi joulukuussa 2008 laitostoimittajan aloitteesta. Laitostoimittajan lokakuussa 2014 toimittama ja marraskuussa 2014 korjaama päivitetty rahamääräinen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 3,4 miljardia euroa. Vaatimus kattaa rakentamisajan tapahtumat vuoden 2011 kesäkuun loppuun asti. Summa sisältää muun muassa viivästyskorjoja (laskettu lokakuuhun 2014 asti) ja Teollisuuden Voiman laitostoimitussopimuksen mukaisesti viivästämiä maksueriä yhteensä yli 1,2 miljardia euroa sekä laitostoimittajan väittämää saamatta jäänyttä voittoa noin 150 miljoonaa euroa. Teollisuuden Voima on todennut laitostoimittajan aiemmin toimittaman kanteen perusteettomaksi ja tutkii päivitetyn kanteen sekä vastaa siihen asianmukaisesti.

Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt (AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG) ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia ja siinä vaaditut määrät voivat vielä päivittyä. Välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella Teollisuuden Voima ei ole kirjannut saatavia eikä varauksia.

Valtion ja PVO-Vesivoiman välinen sopimus valtion vesivoiman käyttöoikeudesta liojen neljään vesivoimalaitokseen päättyi vuoden 2005 lopussa. Ympäristövirasto myönsi vuonna 2008 PVO-Vesivoimalle pysyvän käyttöoikeuden ja määräsi korvaukseksi 2,25 miljoonaa euroa. Metsähallitus valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, jonka päätös vuonna 2010 piti Pohjois-Suomen ympäristöluvaviraston päätöksen voimassa. Metsähallitus valitti korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jonka elokuussa 2013 antaman päätöksen mukaan PVO-Vesivoiman oli maksettava valtion omistaman vesivoiman pysyvää käyttöoikeudesta Metsähallitukselle 11,5 miljoonaa euroa. Korvaus pysyvää käyttöoikeudesta kirjattiin aineettomiin hyödykkeisiin tilikaudella 2013. Metsähallitus on vaatinut KHO:n määräämän summan lisäksi maksettavaksi lisäkorvausta vuokra-ajalta 2006-2013. Tällöin korvaus nousisi noin 15,9 miljoonaa euroon. PVO-Vesivoima on kiistänyt Metsähallituksen vaatimuksen ja vei vuonna 2014 riidan ratkaistavaksi välimiesmenettelyyn. Välimiesmenettelyn ratkaisua odotetaan vuoden 2015 aikana. Metsähallituksen vaatimuksesta ei ole kirjattu varausta ja mahdolliset maksettavat korvaukset tullaan aktivoimaan aineettomiin hyödykkeisiin, joita ei poisteta.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Pohjolan Voima ja Keravan Energia Oy allekirjoittivat 16.12.2014 kauppakirjan Pohjolan Voiman tytäryhtiön Keravan Lämpövoima Oy:n koko osakekannan myymisestä Keravan Energialle. Kauppakirja astui voimaan ja osakkeiden omistusoikeus siirtyi 1.1.2015.

Pohjolan Voima ja UPM-Kymmene Wood Oy, UPM-Kymmene Oyj:n 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö, allekirjoittivat 28.11.2014 esisopimuksen Pohjolan Voiman tytäryhtiön Järvi-Suomen Voima Oy:n osakkeiden myymisestä UPM-Kymmene Woodille. Varsinainen kauppakirja allekirjoitettiin 30.1.2015 ja osakkeiden omistusoikeus siirtyi 31.1.2015.

Pohjolan Voiman hallitus hyväksyi 25.2.2015 järjestelyn, jossa Pohjolan Voiman omistamat Wisapower Oy:n osakkeet myydään UPM-Kymmene Oyj:lle. Järjestely saatetaan loppuun vuoden 2015 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Tulevaisuuden näkymät

OL3-ydinvoimalaitosyksikön toteutusta ja tuotantokäyttöön valmistautumista jatketaan. Teollisuuden Voima jatkaa laitostoimittajan tukemista projektin loppuunsaattamisessa.

Posiva Oy valmistautuu kapselointi- ja loppusijoituslaitoksen rakentamisen aloittamiseen rakentamisluvan myöntämisen jälkeen. Säteilyturvakeskus (STUK) totesi työ- ja elinkeinoministeriölle 11. helmikuuta 2015 toimittamassaan lausunnossa, että Posivan suunnittelema käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitos voidaan rakentaa turvallisesti. Seuraavaksi hankkeen käsittely jatkuu työ- ja elinkeinoministeriössä sekä valtioneuvostossa, joka päättää rakentamisluvan myöntämisestä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus antoi tammikuussa 2014 lausuntonsa siitä, että Kollaja-hankkeella ei ole merkittävästi Natura-arvoja heikentäviä vaikutuksia. Kollaja-hankkeen valmistelua ja edistämistä jatkettiin. Pöyry Finland Oy ja Ramboll CM Oy päivittivät hankkeen karkeantason esisuunnitelman ja rakentamiskustannusarvion. Investoinnin kustannusarvio on noin 155 miljoonaa euroa. Hallitusohjelmaan on kirjattu lausuma koskiensuojelulain säilyttämisestä nyky muodossaan. Poliittisten päättäjien suhtautuminen Kollaja-hankkeeseen on muuttunut myönteisemmäksi ja hankkeen eteneminen seuraavan hallituskauden aikana voi olla mahdollista.

Vuoden 2013 alusta voimaan tulleeseen lakiin uusiutuvilla tuotetun sähkön tuotantotuesta sisältyvä nk. kaasutinpreemio on edelleen EU:n komission käsiteltävänä siitä tehdyn notifikaation takia.

Eduskunta hyväksyi voimalaitosverolain joulukuussa 2013. Voimalaitosverolla oli tarkoitus kerätä 50 miljoonaa euroon. Voimalaitosvero olisi lisännyt merkittävästi vesivoiman kustannuksia ja myös ydinvoiman kustannuksia. Pääministerin vaihtumisen jälkeisissä minihallitusneuvotteluissa voimalaitosverosta päätettiin luopua ja laki kumottiin marraskuussa 2014.

Turpeen verotusta alennettiin vuoden 2015 alusta 4,9 eurosta/ MWh 3,4 euroon/ MWh. Vastaavasti metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotuki nousi nykyisestä 13,13 eurosta/ MWh 15,9 euroon/ MWh. Lakiesitys turpeen verotuksen alentamisesta edelleen vuoden 2016 alusta siten, että vero palautuu vuoden 2012 tasolle eli 1,9 euroon/ MWh, annettiin tammikuussa 2015. Samalla annettiin lakiesitys metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotuen puolittamisesta silloin, kun metsähake on valmistettu järeän puun hakkuukohteelta saadusta jalostukseen soveltuvasta tukki- tai kuitupuusta.

Jätevero nousi vuoden 2015 alussa 55 euroon tonnilta. Riskinä on, että vero laajenee jatkossa jätteenpolttoon ja jätteen rinnakkaispolttoon.

Huoli kapasiteetin riittävydestä on vahvistunut. Nykyinen tehoreservikausi päättyi kesäkuun 2015 lopussa ja mahdollista uutta jaksoa koskevat päätökset tehdään vuoden 2015 alkupuolella. Pohjolan Voima korostaa tehon riittävydessä ja säätövoimassa lauhdelaitosten roolia sekä tarvetta saada lisää vesivoimaa toteuttamalla Kollaja-hanke.

Kansallinen energia- ja ilmastotiekartta vuoteen 2050 julkaistiin lokakuussa 2014. Valmistelussa olivat mukana kaikki eduskunnassa istuvat puolueet. Linjaukset vastaavat pitkälti Pohjolan Voiman tavoitteita lukuun ottamatta sitä, että tehon ja säätövoiman riittävyys ei ole juurikaan esillä.

Suuria polttolaitoksia koskevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjan (LCP-BREF) päivitys on käynnissä EU:ssa. Teollisuus päästödirektiivin myötä uusien BREF-asiakirjojen perusteella tehtävät BAT-päätelmät (Best Available Techniques) ovat sitovia. Suurten polttolaitosten BAT-päätelmien luonnoksen perusteella päästöraja-arvojen ennakoidaan kiristyvän. Parhaan tekniikan asiakirjaa valmistelevalle ns. IPPC-toimisto käsittelee edelleen syksyllä 2013 asiakirjasta saamia lukuisia kommentteja. Työryhmän viimeinen kokous on keväällä 2015 ja BAT-päätelmät valmistunevat sen jälkeen. Asiakirjan soveltamisalaan kuuluu 13 Pohjolan Voiman voimalaitosta ja yhteensä 23 kattilaa. Keskeisin tavoite on, että vaatimuksista tulee sellaiset, että ne pystytään täyttämään olemassa olevilla laitoksilla taloudellisesti ja teknisesti kannattavalla tavalla samalla, kun ympäristöhyödyt otetaan huomioon.

EU komissio ehdotti 2030-tiedonannossaan ylimääräisten päästöoikeuksien käsittelemiseksi nk. päästökaupan markkinavakauserä (Market Stability Reserve = MSR), jolla huutokaupattavien päästöoikeuksien tarjontaa säädettäisiin joko suuremmaksi tai pienemmäksi ennalta määriteltyjen sääntöjen perusteella. Komission ehdotuksen mukaan markkinavakauserä otettaisiin käyttöön vuodesta 2021 eli neljännen päästökaupakauden alusta. Vakausvaranto saatetaan ottaa käyttöön jo aiemmin ja aiemmin ns. backloadingilla markkinoilta poistetut päästöoikeudet saatetaan siirtää vakausvarantoon sen sijaan, että ne palautettaisiin markkinoille.

EU päätti lokakuussa 2014 energia- ja ilmastopolitiikasta vuoteen 2030. Sitovana tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä vähintään 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta. Päästökauppaan kuuluvien toimijoiden päästövähennys on 43 prosenttia vuoden 2005 tasosta. EU:n sitovana tavoitteena on nostaa uusiutuvan energian osuus 27 prosenttiin. Energiatohokkuutta koskeva 27 prosentin parannustavoite on EU:n tasolla ohjeellinen. Päästökaupassa jaettavien päästöoikeuksien määrää rajoittava ns. lineaarinen kerroin nostetaan 1,74 prosentista 2,2 prosenttiin. Hiilivuotosektorille jaetaan jatkossakin ilmaisia päästöoikeuksia ja vaikutuksia voidaan kompensoida. Kussakin maassa täytyy olla rajasiirtokapasiteettia siten, että se kattaa 10 prosenttia sähköntuotannosta.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31. joulukuuta 2014 olivat 236.850.808,65 euroa, josta tilikauden tulos oli -6.496.611,51 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Tilinpäätös 2014 (IFRS)

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 €	Liitetieto	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liikevaihto	6	643 196	722 354
Liiketoiminnan muut tuotot	7	15 579	21 974
Materiaalit ja palvelut	8	-505 398	-590 354
Henkilöstökulut	9	-18 983	-20 850
Poistot ja arvonalentumiset	10	-52 192	-53 107
Liiketoiminnan muut kulut	11,12	-73 456	-71 430
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	13	-5 973	14 771
Liikevoitto/-tappio		2 773	23 358
Rahoitustuotot	14	4 829	10 226
Rahoituskulut	14	-23 723	-20 610
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-18 894	-10 384
Voitto/tappio ennen veroja		-16 121	12 974
Tuloverot	15	-158	-53
Tilikauden voitto/tappio		-16 279	12 921
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:			
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi			
Osuus yhteisyritysten muun laajan tuloksen eristä			
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset	18	1 116	4 071
Rahavirran suojaukset	18	9 562	4 295
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		10 678	8 366
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-5 601	21 287
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-16 678	11 214
Määräysvallattomille omistajille		399	1 707
		-16 279	12 921
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-6 000	19 580
Määräysvallattomille omistajille		399	1 707
		-5 601	21 287

KONSERNIN TASE

1 000 €	Liitetieto	31.12.2014	31.12.2013
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	16	289 071	292 117
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17	689 221	750 827
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	18	776 421	771 716
Myytavissä olevat rahoitusvarat	19	647	650
Lainat ja muut saamiset	20	312 113	397 434
Pitkäaikaiset varat yhteensä		2 067 473	2 212 744
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	22	58 520	50 503
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	195 970	291 981
Rahavarat	21	85 643	22 073
Lyhytaikaiset varat yhteensä		340 133	364 557
Myytävänä olevat varat	23	186 932	0
Varat yhteensä		2 594 538	2 577 301
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
	24		
Osakepääoma		64 912	63 091
Osakeanti		109 537	169 769
Ylikurssirahasto		336 778	336 778
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		243 347	210 297
Arvonmuutosrahasto		9 553	-1 125
Oman pääoman ehtoiset osakaslainat		35 109	35 109
Kertyneet voittovarot		214 017	222 558
Yhteensä		1 013 253	1 036 477
Määräysvallattomien omistajien osuus		51 373	51 607
Oma pääoma yhteensä		1 064 626	1 088 084
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Varaukset	25	5 725	4 597
Laskennalliset verovelat	26	852	842
Rahoitusvelat	27	1 006 288	1 260 056
Muut velat	27,29	6 567	3 718
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 019 432	1 269 213
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	27	288 529	144 879
Ostovelat ja muut velat	28	84 772	75 125
Lyhytaikaiset velat yhteensä		373 301	220 004
Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin	23	137 179	0
Velat yhteensä		1 529 912	1 489 217
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 594 538	2 577 301

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	Liitetieto	2014	2013
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/tappio		-16 279	12 921
Oikaisut tilikauden voittoon/tappioon	5	76 243	45 018
Käyttöpääoman muutokset	5	20 715	20 240
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-20 321	-24 362
Saadut korot		4 051	3 995
Maksetut verot		-167	-164
Liiketoiminnan nettorahavirta		64 242	57 648
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	16,17	-17 897	-23 322
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitulot	16,17	1 165	2 827
Myydyt muut osakkeet	16,17	5	3 408
Lainasaamisten takaisinmaksut	20	14 371	15 557
Myönnetyt lainat	20	-61 963	-71 290
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys (+) tai vähennys (-)		4 066	0
Saadut osingot		5	3
Investointien nettorahavirta		-60 248	-72 817
Rahoituksen rahavirrat			
Osakeannista saadut maksut	24	60 632	60 232
Määräysvallattomien omistajien jako-osuus puretusta yhtiöstä		0	-482
Oman pääoman ehtoisten lainojen lisäys (+) tai vähennys (-)	24	0	5 852
Pitkäaikaisten lainojen nostot	27	29 815	28 408
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	27	-22 190	-54 667
Vakuudellisten rahoitusvelkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	27	-22 036	-21 527
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	27	31 611	13 111
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston palautus		-17 624	0
Maksetut osingot		-632	-680
Rahoituksen nettorahavirta		59 576	30 247
Rahavarojen muutos		63 570	15 078
Rahavarat tilikauden alussa		22 073	6 995
Rahavarojen muutos		63 570	15 078
Rahavarat tilikauden lopussa	21	85 643	22 073

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 €	Liitetieto	Osake- pääoma	Osakeanti	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuu- tosrahasto	Sijoitun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoinen laina	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräysval- lattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2013											
		61 282	0	336 778	-9 491	159 485	29 257	203 734	781 045	51 062	832 106
Laaja tulos											
Tilikauden tulos								11 214	11 214	1 707	12 921
Muut laajan tuloksen erät											
Rahavirran suojaukset					4 295				4 295		4 295
Myytävässä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset					4 071				4 071		4 071
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	8 366	0	0	11 214	19 580	1 707	21 287
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä											
Osakeanti	24	1 809	169 769			58 422			230 000		230 000
Siirto kertyneisiin voittovaroihin						-7 610		7 610	0		0
Määräysvallattomien omistajien jako- osuus puretusta yhtiöstä										-481	-481
Oman pääoman ehtoisen lainan nosto	24						5 852		5 852		5 852
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		1 809	169 769	0	0	50 812	5 852	7 610	235 852	-481	235 371
Osingonjako määräysvallattomille omistajille									0	-680	-680
Oma pääoma 31.12.2013		63 091	169 769	336 778	-1 125	210 297	35 109	222 558	1 036 477	51 608	1 088 084
Oma pääoma 1.1.2014											
		63 091	169 769	336 778	-1 125	210 297	35 109	222 558	1 036 477	51 608	1 088 084
Laaja tulos											
Tilikauden tulos								-16 678	-16 678	399	-16 279
Muut laajan tuloksen erät											
Rahavirran suojaukset					9 562				9 562		9 562
Myytävässä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset					1 116				1 116		1 116
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	10 678	0	0	-16 678	-6 000	399	-5 601
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä											
Osakeanti	24	1 821	-60 232			58 811			400		400
Siirto kertyneisiin voittovaroihin	24					-8 137		8 137	0		0
Pääoman palautus	24					-17 624			-17 624		-17 624
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		1 821	-60 232	0	0	33 050	0	8 137	-17 224	0	-17 224
Osingonjako määräysvallattomille omistajille									0	-633	-633
Oma pääoma 31.12.2014		64 912	109 537	336 778	9 553	243 347	35 109	214 017	1 013 253	51 373	1 064 626

Oman pääoman ehtoiset lainat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon sisällyttäen transaktiomenot. Oman pääoman ehtoisilla lainoilla ei ole eräpäivää mutta lainanottaja voi maksaa lainan takaisin valintansa mukaan yhdessä tai useammassa erässä. Lainanottajan hallituksella on oikeus päättää, että lainoille ei joltakin kuluvalta koronmaksukaudelta makseta korkoa. Maksamatta jäänyt korko ei kumuloidu seuraaville koronmääräytymisjaksoille.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

2 Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

3 Rahoitusriskien hallinta

4 Myytyjä pitkäaikaisia omaisuuseräitä ja hankitut liiketoiminnot

5 Rahavirtalaskelman liitetiedot

6 Liikevaihto

7 Liiketoiminnan muut tuotot

8 Materiaalit ja palvelut

9 Henkilöstökulut

10 Poistot ja arvonalentumiset

11 Liiketoiminnan muut kulut

12 Tutkimus- ja kehittämismenot

13 Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista

14 Rahoitustuotot ja -kulut

15 Tuloverot

16 Aineettomat hyödykkeet

17 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

18 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

19 Myytävissä olevat sijoitukset

20 Lainat- ja muut saamiset

21 Rahavarat

22 Vaihto-omaisuus

23 Myytävänä olevat varat ja velat

24 Oma pääoma

25 Varaukset

26 Laskennalliset verovelat

27 Rahoitusvelat

28 Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

29 Johdannaispöytäkirjat

30 Rahoitusvarat ja -velat IAS 39:n mukaisissa ryhmissä sekä käyvät arvot

31 Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasuoritukset

32 Muut vuokrasopimukset

33 Päästöoikeudet

34 Lähipiiritapahtumat

35 Osakeomistuksen jakauma ja tiedot osakkeen omistajista

36 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernin perustiedot

Pohjolan Voima Oy (PVO) tytäryhtiöineen muodostavat Pohjolan Voima konsernin. Konsernin emoyhtiön, Pohjolan Voima Oy:n, rekisteröity kotipaikka on Helsinki.

Pohjolan Voima on yksityinen energia-alan konserni. Konsernin tuotantokapasiteetti koostuu 31 voimalaitoksesta, jotka sijaitsevat yli 20 paikkakunnalla. Tuotantomuotoja ovat vesi-, ydin- ja lämpövoima. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella (ns. mankalaperiaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa ja kukin kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määritellyistä muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Emoyhtiön hallinnon kulut katetaan veloittamalla hallintokulut osana kiinteää vuosikustannusta yhtiöasiakirjoissa tarkemmin määritetyllä tavalla.

Jäljennöksiä konsernitilinpäätöksestä on saatavilla Internet-osoitteessa www.pohjolanvoima.fi ja PVO:n Helsingin konttorista osoitteessa Töölönkatu 4, 00100 Helsinki.

PVO:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 25.2.2015 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous voi muuttaa tai hylätä tilinpäätöksen.

Laatimisperusta

Tämä on Pohjolan Voima -konsernin viides tilinpäätös, joka on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2014 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimukset.

Konsernitilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Pohjolan Voima Oy:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki ne yhtiöt, joiden äänivallasta Pohjolan Voima Oy omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai sillä muuten on oikeus määrätä yhtiön talouden ja toiminnan periaatteista. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta. Arvioitaessa, onko konsernilla toisessa yhtiössä määräysvalta, otetaan huomioon sellaisen potentiaalisen äänivallan olemassaolo ja vaikutus, joka on tarkasteluhetkellä toteutettavissa käyttämällä oikeus tai suorittamalla vaihto. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni on saanut määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa. Tytäryhtiöiden tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtyksen hankinnasta maksettava vastike on luovutettujen varojen, liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien ja syntyvien tai vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Luovutettu vastike sisältää mahdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat hankitut varat sekä vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin niiden hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun yhtiön yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden hankinta-ajankohdan käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos luovutetun vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin hankitun tytäryhtyksen nettovarallisuus, erotus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta joissa sillä ei ole määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa 20-50 % yhtiön äänimäärästä tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni on sopimukseen perustuvalla järjestelyllä sitoutunut jakamaan taloudellisia ja liiketoiminnallisia periaatteita koskevan määräysvallan muiden osapuolten kanssa.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä lasketaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen ja ne on alun perin kirjattu hankintamenoon. Tämän menetelmän mukaan konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyrityksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään tuloslaskelmassa ja osuus sellaisista omissa pääomassa tapahtuneista muutoksista, joita ei ole kirjattu sijoituskohteessa tulosvaikutteisesti esitetään omissa pääomassa. Taseessa esitetään konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen nettovarallisuudesta yhdessä hankinnasta syntyneen liikearvon (vähennettynä mahdollisilla kertyneillä arvonalennuksilla) kanssa. Pääomaosuusmenetelmän soveltaminen lopetetaan, kun sijoituksen kirjanpitoarvo osakkuus- tai yhteisyrityksessä on laskenut nolleen, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet realisoitumattomat voitot ja tappiot eliminoidaan konsernin omistussuuden mukaisesti, jollei tappio anna viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta. Osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

Tilikauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana.

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään kuten konsernin omistajien kanssa toteutuneita. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovaroista hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot tytäryhtiöiden osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

Kun määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa, mahdollinen jäljelle jäävä osuus arvostetaan käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrityksenä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteiseksi.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Konsernin ja emoyhtiön ja kaikkien sen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritysten toiminta- ja esittämisvaluutta on euro.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Liiketapahtumista ja monetaaristen saamisten ja velkojen muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi silloin, kun ne täyttävät kassavirran tai nettoinvestoinnin suojauslaskennan kriteerit, ne kirjataan omaan pääomaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelman eriin rahoitustuotot ja -kulut. Ei-monetaariset hankintamenoon arvostetut erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin. Konsernissa ei ole ei-monetaarisia käypään arvoon arvostettavia ulkomaan rahan määräisiä eriä.

Tuloutusperiaatteet

Konserni toimii energialiiketoiminnassaan omakustannushintaperiaatteella. Energiaan liittyvässä palveluliiketoiminnassa konserni ei toimi omakustannushintaperiaatteella. Tuotot määräytyvät saadun vastikkeen perusteella energiaa tai palveluja luovutettaessa. Kaikki tuotot esitetään vähennettynä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla. Tuotot on kirjattu seuraavasti:

Energian myynti ja muu liikevaihto

Energian myyntituotot kirjataan toimituksen perusteella. Kirjatut myyntituotot osakkaille perustuvat toimitettuihin määriin. Palvelumyyntiin sisältyy pääasiassa hallinto-, käyttö-, kunnossapito- ja verkkopalvelumyntejä. Palvelujen myyntituotot kirjataan tuloksi sillä tilikaudella, jolla palvelu tuotetaan asiakkaalle.

Muut tuotot

Tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuoliset tuotot sisältyvät muihin tuottoihin. Tähän ryhmään luetaan vuokratuotot ja kertaluonteiset erät kuten aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot. Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokratuotolle. Käyttöomaisuushyödykkeiden myynti tuloutetaan toimituksen tapahduttua ja omistukseen liittyvien merkittävien riskien ja etujen siirryttyä ostajalle.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi, kun ne syntyvät ja ne sisältyvät konsernituloslaskelman muihin kuluihin. Mikäli kehittämismenojen arvioidaan kerryttävän tuloja tulevaisuudessa, kyseiset menot aktivoidaan aineettomiksi hyödykkeiksi ja kirjataan kuluksi oletetun taloudellisen vaikutusajan aikana. Konsernissa ei ole tällä hetkellä aktivointiedellytykset täyttäviä kehittämismenoja.

Korkotuotot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet paitsi, jos ne johtuvat voimallituksen rakentamisesta. Tällöin vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi kyseisen hyödykkeen hankintamenoa.

Tuloverot

PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella (ns. mankalaperiaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa. Omakustannushintaperiaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa laskennallisia verovelkoja energialiiketoiminnassaan. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa tuloverot ja laskennalliset verovelat.

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Verotuksessa vähennyskeltvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja käyttämättömistä verotuksellista tappioista.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistolla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin perustuen:

Tietokoneohjelmistot	3-10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta

Muista aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika on arvioitu olevan Vesilakiin perustuvalla käyttöoikeudella vesivoimaan sekä Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta perustuvalla erityisillä käyttöoikeuksilla voimajohtokatuihin ja -maa-alueisiin.

Päästöoikeudet

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät myös hiilidioksidi (CO₂)-päästöoikeudet. Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne esitetään taseessa omana eränään. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet ovat taseen ulkopuolista varallisuutta. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi kattamaan toteutuneita päästöjä, kirjataan puuttuvista päästöoikeuksista lyhytaikainen velka tilinpäätöspäivän markkina-arvolla. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät velvoitteet kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan velvoitteiden kattamiseksi tai myydään. Päästöoikeuksista ei kirjata poistoja. Päästöoikeuksien myynnit sisältyvät liikevaihtoon (Muu myynti) ja päästöoikeushankinnat kirjataan tuloslaskelmaan Materiaalit ja palvelut -ryhmään.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konsernin käyttöomaisuus arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Hankintamenoon sisällytetään myös ehdot täyttävän hyödykkeen rakennusaikaiset vieraan pääoman menot. Näitä ovat rakennusaikaisiin velkoihin liittyvät korkokulut. Lisäksi aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää arvioidut hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja alkuperäiseen tilaan palauttamisesta aiheutuvat menot.

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Muu aineellinen käyttöomaisuus poistetaan tasapoistomenetelmällä niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Käytöstä poistamisesta aiheutuneet kulut poistetaan sen voimalaitoksen taloudellisen vaikutusajan kuluessa, johon ne liittyvät.

Tasapoistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Vesivoimalaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	40-80 vuotta
Lauhdevoimalaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	5-25 vuotta
Yhdistettyjen sähkön ja lämmön tuotantolaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	4-35 vuotta
Kytkinkentät ja voimajohdot	10-45 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	10-25 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-40 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika oikaistaan tarvittaessa kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Vuosittain toistuvat korjaus- ja huoltomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Voimalaitosten modernisointeihin ja ylläpitoon liittyvät investoinnit aktivoidaan.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon ja ne merkitään tuloslaskelmaan erään Liiketoiminnan muut tuotot tai Liiketoiminnan muut kulut.

Poistojen kirjaaminen lopetetaan tilanteessa, jossa aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi syntyneistä menoista, tuloutetaan sillä tilikaudella kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluiksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä. Hankintameno muodostuu raaka-aineista ja muista välittömistä menoista. Vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa ei alenneta sen hankintamenoa pienemmäksi, koska konsernin energialiiketoiminta toimii omakustannushintaperiaatteella, jolloin vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo kattaa aina sen hankintamenot.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Rahoitusleasingsopimukset

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille vuokralle ottajana on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimukset merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana käyttöomaisuushyödykkeeksi ja rahoitusleasingvelaksi hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Rahoitusleasingvelat sisältyvät pitkä- ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin erääntymisensä mukaan. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti.

Konsernissa myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyn myynti- ja vuokrasopimukset käsitellään IFRS:n mukaan yhtenä kokonaisuutena rahoitusjärjestelynä. Myynti ei siirrä omistamiselle ominaisia riskejä ja etuja ostajalle, jolloin taseesta poiskirjaamisen kriteerit eivät myyjällä, vuokralle ottajalla täyty. IAS 17 ei sovellu järjestelyyn sisältyvään vuokrasopimukseen, koska järjestely ei siirrä käyttöoikeutta järjestelyn kohteena oleviin omaisuuseriin.

Rahoitusleasingsopimuksissa on kyse vakuudellisesta rahoitusvelasta, johon sovelletaan IFRS:n rahoitusvelkoja koskevia laskentaperiaatteita (IAS 39). Velka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon siten, että kaikki rahoitusyhtiölle suoritettavat maksut jaetaan rahoitusmenoon ja pääoman lyhennykseen efektiivisen koron menetelmällä.

Muut vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten perusteella määräytyvät vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasasuuruusina kuluerinä vuokra-ajan kuluessa.

Muiden vuokrasopimusten perusteella saadut vuokratuotot, konserni vuokralle antajana, kirjataan tuloslaskelmaan Liiketoiminnan muihin tuottoihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisina. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksen rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-ajan aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa kullakin kaudella samansuuruisen tuottoasteen vuokra-ajan kuluessa.

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisen vaikutusaikana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot merkitään tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Järjestelyt, jotka sisältävät vuokrasopimuksen

Konsernilla on järjestelyjä, joihin sisältyy vuokrasopimuskomponentti. Se, onko kyseessä oleva järjestely IFRIC 4 Miten määritetään sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen -tulkinnan tarkoittama vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen, määritellään järjestelyn tosiasiallisen sisällön perusteella. Tällöin on arvioitu seuraavia tekijöitä:

- riippuko järjestelyn toteutuminen tietyn hyödykkeen tai tiettyjen hyödykkeiden käyttämisestä, ja
- tuottaako järjestely oikeuden käyttää hyödykettä.

Kun järjestely sisältää vuokrasopimuksen, vuokrasopimusosuuteen on sovellettu IAS 17:n vaatimuksia. Järjestelyn muihin osatekijöihin sovelletaan niitä koskevien IFRS-standardien säännöksiä.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä käypään arvoon. Rahoitusvarat kirjataan taseesta pois silloin, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai ne on siirretty ja konserni on siirtänyt olennaisilta osin omistamiseen liittyvät riskit ja edut.

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä rahoitusvarojen käyttötarkoituksen perusteella.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat rahoitusvaroja, jotka on hankittu joko kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai rahoitusvaroja, jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tähän ryhmään. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Tähän ryhmään kuuluvat konsernin kaikki johdannaiset, sillä konsernissa ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaiset sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin paitsi, jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua, jolloin ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Silloin kun johdannaisten arvo on negatiivinen, ne luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin. Erä sisältyy muihin pitkäaikaisiin velkoihin, paitsi jos ne erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa, erä sisältyy silloin lyhytaikaisiin velkoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin myynti- ja lainasaamiset. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen laina- ja muut saamiset arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluessa. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen niiden alkuperäiseen nimellisarvoon, mikä vastaa niiden käypää arvoa. Yhtiön myöntämät lainat, joilla on määrätty eräpäivä, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen ja ne joilla ei ole eräpäivää arvostetaan hankintamenuon.

Myytävisissä olevat rahoitusvarat

Myytävisissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Myytävisissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävisissä olevat rahoitusvarat kirjataan alun perin kirjanpitoon niiden hankintamenuon sisältäen transaktiomenot ja ne arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Noteeraamattomat arvopaperit, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä, merkitään taseeseen hankintamenuon suuruusena. Myytävisissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset merkitään omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Konsernin myytävisissä olevat rahoitusvarat sisältävät sijoituksia noteeraamattomiin osakkeisiin, jotka on arvostettu hankintamenuon. Osakkeiden markkinat ovat epälikvidit, eikä yhtiö ole aikeissa luopua osakkeista.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään 3 kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että yksittäisen rahoitusvaran tai rahoitusvarojen ryhmän arvo on alentunut. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että erän arvo on alentunut, tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos myytävisissä olevaksi rahoitusvaraksi luokitellun rahoitusvaran tai varojen ryhmän arvonalentumisesta on näyttöä, arvonalenturahastoon kertynyt tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli myöhemmin arvonalentumistappion määrä pienenee, myytävisissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloksen kautta. Konserni kirjaa myyntisaamisesta arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Rahoitusvelkoja sisältyvät pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia ja korottomia.

Lainaliimiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin ei ole todennäköistä, että lainasitoumusta tullaan nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksolle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kirjataan johdannaissopimuksiin perustuvat velat. Nämä käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen tapaan ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin, jos ne tullaan suorittamaan alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Muulloin ne sisältyvät pitkäaikaisiin velkoihin.

Johdannaiset

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee johdannaissopimuksen osapuoli ja arvostetaan aina jatkossa tilinpäätöshetken käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, sovelletaanko johdannaiseen IAS 39 mukaista suojauslaskentaa vai ei.

Konsernin yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj (TVO) yhdistellään konsernitalinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen, kts. laadintaperiaatteet Osakkuus- ja yhteisyritykset. TVO käyttää johdannaissopimuksia suojautuakseen polttoainehankintojen valuuttariskiltä ja lainojen valuutta- ja korkoriskiltä. IAS 39:n mukaisen suojauslaskennan piiriin kuuluu TVO:n uraanin hankintasopimusten valuuttakurssiriskiltä suojautumiseen käytetyt instrumentit (valuuttatermiinit, valuutanvaihtosopimukset) ja osa TVO:n lainasopimusten korkorahavirtojen heilahtelulta suojautumiseen tehdystä koronvaihtosopimuksista. TVO dokumentoi sekä suojausta aloitettaessa että sen jälkeen arvionsa siitä, ovatko suojausliiketoimissa käytettävät johdannaissopimukset tehokkaita kumoamaan suojattavien kohteiden rahavirtojen muutokset.

Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja varaus

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) tulososuuteen vaikuttaa olennaisesti ydinjätehuoltovastuun käsittely TVO:n ydinenergialain mukainen ydinjätehuoltovastuu katetaan maksamalla Valtion ydinjätehuoltorahastoon ydinjätehuoltomaksu. Vastuu kattaa kaikki tulevat olemassa olevan ydinjätteen käsittelystä aiheutuvat kulut mukaan luettuna ydinvoimalaitosten käytöstä poiston ja käytetyn polttoaineen loppusijoituskustannukset.

TVO:n konsernitilinpäätöksessä rahasto-osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta esitetään pitkäaikaisissa varoissa noudattaen IFRIC 5 -tulkintaa.

Ydinjätehuoltovastuu esitetään varauksena pitkäaikaisissa veloissa. Ydinjätehuollon varauksen käypä arvo lasketaan diskonttaamalla kassavirrat, jotka perustuvat suunnitelmiin arvioiduista tulevista toimenpiteistä ja niiden kustannuksista huomioiden jo tehdyt toimenpiteet.

Ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamiseen liittyvän varauksen alkuperäinen nykyarvo (ydinvoimalaitoksen käyttöönottohetkellä) on kirjattu investointina taseeseen ja sitä oikaistaan myöhemmin suunnitelmaan tulevilla muutoksilla. Käytöstä poistamiseen liittyvästä investoinnista tehdään poistot ydinvoimalaitoksen ennakkoidun käyttöajan kuluessa.

Käytettyyn ydinpolttoaineeseen liittyvä varaus kattaa tulevat ydinjätteen loppusijoituskustannukset kunkin tilikauden loppuun saakka. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvät kustannukset kirjataan kuluksi laitoksen käyttöaikana polttoaineen käytön perusteella. Suunnitelmiin tulevien muutosten vaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan perustuen käytetyn polttoaineen määrään kunkin tilikauden loppuun mennessä.

Rahan aika-arvo otetaan huomioon kirjaamalla ydinjätehuoltovarauksen diskonttaukseen liittyvä korkokulu tuloslaskelmaan.

Oma pääoma

PVO:lla on 19 osakesarjaa. Kukin osakesarja oikeuttaa tietyn tytäryhtiön, osakkuus- tai yhteisyrityksen tuottamaan energiaan. Osakas on oikeutettu energiaan osakeomistuksen suhteellisen osuuden mukaan yksittäisen osakesarjan osakkeista.

Osakkeista yhtiön perustamisen yhteydessä ja osakepääoman korotuksina saadut suoritukset on kirjattu osakepääomaan, ylikurssirahastoon ja 1.9.2006 jälkeen myös sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Osakekohtainen tulos

Konserni ei esitä osakekohtaista tulosta, koska emoyritys toimii omakustannushintaperiaatteella. PVO:n osakkeet eivät myöskään ole julkisen kaupankäynnin kohteena.

Oman pääoman ehtoiset osakslainat

Omaan pääoman ehtoiset osakslainat käsitellään omana pääomana. Oman pääoman ehtoiset osakslainat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon sisällyttäen transaktiomenot. Oman pääoman ehtoisiin osakslainoille ei ole eräpäivää mutta lainanottaja voi maksaa lainan takaisin valintansa mukaan yhdessä tai useammassa erässä. Lainanottajan hallituksella on oikeus päättää, että lainoille ei joltakin kuluvalta koronmaksukaudelta makseta korkoa. Maksamatta jäänyt korko ei kumuloidu seuraaville koronmääräytymisjaksoille. Oman pääoman ehtoinen osakslaina on vakuudeton ja muita velkasitoumuksia heikommassa etuoikeusasemassa. Sen etuoikeusasema on kuitenkin parempi kuin muilla yhtiön omaan pääomaan luettavilla erillä.

Oman pääoman ehtoisten osakslainojen korot kirjataan velaksi, kun velvollisuus korkojen maksamiseksi on syntynyt. Korkokulut kirjataan maksuperusteisesti suoraan kertyneisiin voittovaroihin eikä niitä kirjata tilikauden tulokseen.

Myytävänä olevat varat

Myytävänä olevat varat luokitellaan myytävänä oleviksi ja arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempana myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan ja myynti on erittäin todennäköinen. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Segmentti-informaatio

IFRS 8 Toimintasegmentit - standardin noudattaminen on pakollinen ainoastaan julkisesti noteeratuille yhtiöille sekä yhtiölle, jotka aikovat laskea liikkeeseen oman tai vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita. Konsernista ei esitetä segmentti-informaatiota. Pohjolan Voima Oy:n osake ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena eikä yhtiö ole laskenut liikkeelle oman tai vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita.

Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien, tulkintojen sekä standardien muutosten käyttöönotto

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2013. Seuraavilla vuonna 2014 voimaan tulleilla muutoksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös - standardissa määritellään määräysvallan periaate ja määräysvalta todetaan konsernitilinpäätökseen yhdistelemisen perusteeksi. Standardissa ohjeistetaan määräysvallan käsitteen soveltamista selvitetessä, onko sijoittajalla määräysvalta ja onko sen yhdisteltävä sijoituskohde konsernitilinpäätökseen. Standardi sisältää myös konsernitilinpäätöksen laatimismenettelyä koskevat vaatimukset. Uutta IFRS 10 -standardia soveltaessaan konserni on arvioinut määräysvallan periaatetta ja todennut, että se ei aiheuta muutoksia tähänastisiin laadintaperiaatteisiin.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin mukaan keskitytään järjestelystä johtuviin oikeuksiin ja velvoitteisiin eikä sen oikeudelliseen muotoon. Yhteisjärjestelyjä on kahdentyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset: Yhteisen toiminnon osapuolilla on varoja koskevia oikeuksia ja järjestelyyn liittyviä velvoitteita ja

osapuolet käsittelevät kirjanpidossaan osuutensa varoista, veloista, tuotoista ja kuluista. Yhteisyrityksessä osapuolilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen ja osapuolet käsittelevät osuutensa pääomaosuusmenetelmällä. Yhteisyritysten suhteellinen yhdistely ei ole enää sallittua. Uutta IFRS 11 -standardia soveltaessaan konserni on arvioinut määräysvallan määrittämisessä tekemänsä päätelmät yhteisyrityksessään ja käsittelee Teollisuuden Voima Oy:n yhteisyrityksenä. Yhteisyritys yhdistellään konserniin pääomaosuusmenetelmällä kuten tähänkin asti eikä muutoksella ole vaikutusta konsernin varoihin, velkoihin tai laajaan tuloslaskelmaan.

- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhtiöistä.
- IFRS 10, 11 ja 12 (muutos) Siirtymäsäännöt - Siirtymäsääntöjä helpotetaan siten, että oikaistuja vertailutietoja vaaditaan vain yhdeltä tilikaudelta
- IAS 27 (uudistettu) Erillistilinpäätös -uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka jäivät jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een.
- IAS 28 (uudistettu) Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä - uudistettu standardi sisältää sekä osakkuus, että yhteisyritysosuuksien käsittelyä koskevat vaatimukset
- IAS 32 (muutos) Rahoitusinstrumentit; esittämistapa - Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentäminen toisistaan taseessa.
- IAS 36 (muutos) Omaisuuserien arvon alentuminen - kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevat tiedot.
- IAS 39 (muutos) Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen - helpotus suojauslaskennan kriteereihin.

Konserni ottaa käyttöön seuraavat vuonna 2014 julkaistut standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin vuoden 2015 tilinpäätöksessään tai myöhemmin. Alustavien selvitysten perusteella konserni arvioi, että näillä ei ole vaikutusta konsernitiilinpäätökseen.

- IFRIC 21 Levies (Julkiset maksut) - IAS 37:ää koskeva tulkinta
- IAS 19 (muutos) Työsuhde-etuudet - työntekijöiden tai kolmansien osapuolten maksusuorituksia koskeva muutos
- Vuosittaiset parannukset 2010-2012 sekä 2011-2013
- IFRS 11* (muutos) Yhteisjärjestelyt - muutoksella annetaan uutta ohjeistusta yhteisyritysosuuden hankinnan kirjanpitokäsittelystä, kun se muodostaa liiketoiminnan.
- IAS 16* (muutos) Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38* (muutos) Aineettomat hyödykkeet - muutoksella selvennetään, että poistojen laskenta tuottoihin perustuvia menetelmiä käyttäen ei ole asianmukaista.
- Vuosittaiset parannukset 2014*
- IFRS 15* Myyntituotot asiakassopimuksista - uusi tulouttamista koskeva standardi. Se korvaa IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet, IAS 18:n Tuotot sekä niihin liittyvät tulkinnat
- IFRS 9* Rahoitusinstrumentit - korvaa suurimman osan IAS 39:ään sisältyvästä ohjeistuksesta.

* Kyseistä standardia, tulkintaa tai muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2 Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Konsernitiilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot ja oletukset pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Ennusteita ja harkintoja arvioidaan jatkuvasti ja ne perustuvat historiallisiin kokemuksiin sekä tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin olettamuksiin. Konsernissa seurataan arvioiden ja olettamusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Oikeudelliset vastuut

Johdon arviointia edellytetään mahdollisten oikeudenkäynteihin liittyvien varausten arvostamisessa ja kirjaamisessa. Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Muun pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistestauksia tehdään silloin, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Arviona testauksissa käytetään tulevia diskontattuja rahavirtoja, jotka voidaan saada omaisuuserän käytöllä ja sen mahdollisella myymisellä.

Pohjolan Voima on ns. mankala-yhtiö, joka toimii omakustannushintaperiaatetta noudattaen. Yhtiöasiakirjojen mukaan osakkaat ovat velvollisia maksamaan saamansa sähkön hinnassa konsernin kaikki kulut mukaan lukien käyttöomaisuuden poistot. Arvioitaessa mahdollisia omaisuuserien arvon alentumisia ja tästä seuraavia arvonalentumistappioiden kirjaustarpeita kerrytettävissä olevien rahamäärien kautta, vastaavat kerrytettävissä olevat rahamäärät aina eräitä poikkeustapauksia lukuun ottamatta omaisuuserän kirjanpitoarvoa eikä tarvetta arvonalentumisten kirjaamiseen näin ollen pääsääntöisesti synny.

Ympäristövaraukset

Yhtiön toimintaa säätelevät lukuisat ympäristöön liittyvät lait ja määräykset. Konserni toimii kaikkien voimassa olevien ympäristöön liittyvien säädösten mukaisesti. Yhtiö on arvioinut toiminnalleen tavanomaiset ympäristösuojeluun liittyvät kustannukset säädösten edellyttämien velvollisuuksien kattamiseksi.

3 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Pohjolan Voiman rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä yhtiön hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Pohjolan Voiman liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät likviditeetti-, markkina- ja luottoriskeihin.

Rahoituksen tehtävänä on varmistaa rahoituksen osalta konsernin toimintoja koskevien päätösten häiriötön toteutus ja tukea valinnoillaan sähkön hinnan edullisuutta.

Johdannaissopimuksia solmitaan vain suojaustarkoituksessa. Pohjolan Voimassa ei sovelleta IFRS:n tarkoittamaa suojauslaskentaa.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskillä eli likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä vaikutusta yhtiön tulokseen ja kassavirtaan, joka syntyy, jos yhtiö ei kykene varmistamaan riittävää rahoitusta toiminnalleen. Riittävien likvidien varojen sekä sitovien luottolimiittien lisäksi Pohjolan Voima pyrkii alentamaan jälleerahoitusriskiä hajauttamalla lainojensa eräänymisajankohtia sekä rahoituslähteitä mahdollisimman hyvin.

Pitkäaikaisten luottojen maturiteetit ja jälleerahoitus sovitaan sellaisiksi, että lähinnä olevan 12 kuukauden aikana ei eräänny yli 25 % koko luottokannasta. Sääntö ei koske valtion ydinjätehuoltorahaston (VYR) myöntämiä lainoja.

Pohjolan Voima laskuttaa yhtiöjärjestyksensä mukaisesti osakkailtaan kuukausittain kiinteät ja muuttuvat kulut, mikä pienentää maksuvalmiusriskiä merkittävästi.

Vapaa likviditeetti sijoitetaan turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin, joiden duraatio on korkeintaan 12 kuukautta. Sijoitukset pyritään hajauttamaan eri kohteisiin ja sijoituskohteet valitaan siten, että jälkimarkkinoiden likviditeetti on turvattu myös epäedullisissa olosuhteissa, jotta pääosa sijoituksista voidaan tarvittaessa realisoida pienin kustannuksin.

Lyhytaikaiseen rahoitukseen Pohjolan Voima käyttää pääsääntöisesti 300 miljoonan euron suuruista kotimaista yritystodistusohjelmaa.

Pohjolan Voimalla on maksuvalmiutta turvaava 300 miljoonan euron suuruinen valmiusluotto, joka on allekirjoitettu 14. joulukuuta 2011 ja se eräänny 14. joulukuuta 2016. Valmiusluotto oli 31.12.2014 kokonaan nostamatta (31.12.2013 kokonaan nostamatta).

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Esitetyt luvut ovat kassavirtaperusteisia ja korkovirrat perustuvat tilinpäätöshetkellä voimassaoleviin sopimuskorkoihin. Tase-erien ja eräännyvien velkojen väliset erot johtuvat tase-eriin sisältyvistä efektiivisen koron mukaisesti jaksotetuista järjestelypalkkioista. Esitettyihin kassavirtoihin järjestelypalkkiot eivät sisälly, koska palkkiot on maksettu jo sopimusten allekirjoitusvaiheessa.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2014

1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019-	Yhteensä	Tasearvo****
Rahalaitoslainat *	-109 932	-48 940	-140 690	-12 005	-50 120	-361 687	-361 558
Rahoituskulut **	-4 723	-3 828	-1 049	-682	-2 288	-12 571	
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta (TVO) ***					-558 201	-558 201	-558 201
Rahoituskulut	-5 355					-5 355	
Vakuudelliset rahoitusvelat	-111 235	-48 628	-29 643	-17 299	-149 570	-356 375	-356 337
Rahoituskulut	-919	-633	-523	-392	-420	-2 888	
Yritystodistukset	-135 265					-135 265	-135 265
Rahoituskulut	-235					-235	
Eläkelainat	-2 712	-2 712	-2 712	-2 712		-10 847	-10 847
Rahoituskulut	-153	-112	-71	-31		-366	
Korkojohdannaiset	-3 749	-2 736	-1 401	-364	-2 666	-10 916	-7 083
Valuuttajohdannaiset (netto)	246					246	246
Yhteensä	-374 032	-107 590	-176 090	-33 484	-763 265	-1 454 461	

* Lyhennykset vuonna 2015 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

** Korkokulujen lisäksi rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

*** Valtion ydinjätehuoltorahaston (VYR) lainalla ei ole varsinaista eräpäivää, joten se esitetään yli 5 vuoden lainana. Lainan vastapuolena VYR:n suuntaan on Teollisuuden Voima Oyj, joka on lainannut vastaavan summan edelleen Pohjolan Voimalle.

**** Tasearvoon sisältyy myytävänä oleviin varoihin liittyvät velat, jotka esitetty taseessa omalla rivillään.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2013

1 000 €	2014	2015	2016	2017	2018-	Yhteensä	Tasearvo
Rahalaitoslainat *	-17 238	-109 932	-48 940	-140 690	-65 125	-381 925	-381 724
Rahoituskulut **	-5 837	-5 420	-4 357	-1 295	-3 962	-20 871	
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta (TVO) ***	0	0	0	0	-528 398	-528 398	-528 398
Rahoituskulut	-3 998	0	0	0	0	-3 998	
Vakuudelliset rahoitusvelat	-22 036	-111 235	-48 628	-29 643	-166 869	-378 411	-378 362
Rahoituskulut	-1 656	-1 263	-800	-605	-910	-5 234	
Yritystodistukset	-102 893	0	0	0	0	-102 893	-102 893
Rahoituskulut	-107	0	0	0	0	-107	
Eläkelainat	-2 712	-2 712	-2 712	-2 712	-2 712	-13 560	-13 560
Rahoituskulut	-193	-153	-112	-71	-31	-560	
Korkojohdannaiset	-5 346	-3 274	-2 367	-1 229	-273	-12 489	-4 849
Valuuttajohdannaiset (netto)	-222	0	0	0	0	-222	-222
Yhteensä	-162 238	-233 989	-107 916	-176 245	-768 280	-1 448 668	

* Lyhennykset vuonna 2014 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

** Korkokulujen lisäksi, rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

*** Valtion ydinjätehuoltorahaston (VYR) lainalla ei ole varsinaista eräpäivää, joten se esitetään yli 5 vuoden lainana. Lainan vastapuolena VYR:n suuntaan on Teollisuuden Voima Oyj, joka on lainannut vastaavan summan edelleen Pohjolan Voimalle.

Markkinariskit

Korkoriski

Korkotason muutosten vaikutukset korollisiin saataviin ja velkoihin aiheuttavat korkoriskin. Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden lainasalkkujen korkoriskiä hallitaan muuttamalla korkojaksoja ja duraatioita. Pohjolan Voiman korkoriskin hallinnan tavoitteena on mahdollisimman alhainen korkokustannus sekä korkokulujen vaihtelun vähentäminen. Konsernin rahoituspolitiikan mukaan Pohjolan Voiman duraatiota seurataan osakesarjakohtaisesti. Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden lainasalkkujen duraatiot asetetaan sellaiselle tasolle, että sähkönhinnan herkkyyks korkomuutoksille on osakesarjakohtainen riskinkantokyky huomioon ottaen hyväksyttävällä tasolla.

Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden lainasalkkujen korkosidonnaisuusajoja voidaan muuttaa kiinteäkorkoisilla lainoilla, koronvaihtosopimuksilla, korkotermiineillä sekä korkokatto- ja lattiasopimuksilla. Tytäryhtiöiden korkosuojaukset toteutetaan siten, että vastapuolena on emoyhtiö, joka kattaa suojauksen toteuttamalla vastaavan sopimuksen edelleen pankin kanssa.

Valuutariski

Pohjolan Voima altistuu valuuttakurssiriskille lähinnä polttoainehankinnoissa. Sekä lyhyt- että pitkäaikaiset lainat nostetaan pääsääntöisesti euromääräisinä. Muiden kuin euromääräisten lainojen pääomat suojataan viimeistään lainojen nostohetkellä.

Hiilenhankinta tapahtuu miltei kokonaan dollareilla. Koska kauppasopimukset tehdään jopa 10 kuukautta ennen hiilierien toimitusta ja maksua, euro/dollari-valuuttakurssimuutokset vaikuttavat hiilen eurohintaan ja siten myös tuotettavan sähkön hintaan. Euron heikkeneminen merkitsee valuuttakurssitappiota ja euron vahvistuminen vastaavasti kurssivoittoa.

Valuutariskin osalta suojaudutaan avoimen toimitusposition arvomuutoksilta. Suojauksia tehdään vain tilattujen tai johdannaisilla varmistettujen hiilierien osalta. Siten suojaus tehdään aikaisintaan johdannaisopimus- tai tilauspäivänä ja se ulotetaan oletettuun hiilierän maksupäivään saakka. Suojaukset puretaan sitä mukaa, kun hiilierät tulevat maksuun. Suojauksen kustannukset kohdistuvat ao. hiilierän hankintahintaan ja tulevat siten tuotantoyksiköiden hiilen kustannuksiksi. Mikäli suojattujen hiilierien toimitusehtoja joudutaan muuttamaan esimerkiksi toimitusajan suhteen, korjataan vastaavaa suojausta.

Valuutariskin suojausinstrumentteina voidaan käyttää valuutanvaihtosopimuksia, valuuttatermiinejä ja -optioita.

Herkkyyks markkinariskeille

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyyks markkinariskeille:

	2014	2013
1 000 €	Tuloslaskelma	Tuloslaskelma
+ 10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	-629	-1 714
- 10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	769	2 095
1 %-yksikön nousu markkinakoroissa	2 520	4 904
1 %-yksikön lasku markkinakoroissa	-3 136	-5 411

Oletukset:

- Euron ja dollarin valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/- 10 %.
- Dollarimääräinen positio sisältää valuuttajohdannaiset.
- Korkotason muutokseksi oletetaan yksi prosenttiyksikkö.
- Korkopositio sisältää vaihtuvakorkoiset lainat, rahoitusleasingvelat sekä korkojohdannaiset.

Polttoaineen hintariski

Konsernin sähköntuotanto vaatii maailmanlaajuisilta markkinoilta ostettavien polttoaineiden käyttöä. Pohjolan Voiman tytär- ja osakkuusyhtiöiden tärkein maailmanlaajuisilta markkinoilta ostettava polttoaine on hiili.

Pohjolan Voima hallinnoi keskitetysti tuotantoyhtiöidensä hiilenhankintaan liittyviä riskejä hallituksen hyväksymän tuotantohyödykepolitiikan mukaisesti.

Hiilenhankinnan riskejä ovat määrä-, hinta-, rahti- ja valuuttariski. Rahtiriski voi olla toteutuessaan osa sekä määrä- että hintariskiä. Valuuttariski sisältyy sekä hiilen että rahdin hintoihin.

Saatavuusriski on hiilenhankinnassa huomattavan suuri. Hiilen riittävyys tuotantoon voidaan turvata luotettavasti ainoastaan hankkimalla ennakkoon riittävän suuri varasto. Laivauskauden rajoitteista johtuen hankinnat voidaan aloittaa jo edellisen vuoden aikana ja laivaukset pyritään ajoittamaan avovesikaudelle.

Hintariskiltä voidaan suojautua varastojen, pitkäaikaisten toimitussopimusten ja johdannaisten avulla. Hintariskiltä on mahdollista suojautua ostamalla vuositarpeen ylittävä määrä hiiltä varastoon käytettävissä olevan varastotilan rajoissa. Pitkäaikaisia toimitussopimuksia käytetään hiilen riittävyyden lisäksi myös hintariskiltä suojautumiseen.

Pohjolan Voima ei ole esitettävien vuosien 2014 ja 2013 aikana käyttänyt hiilen hintariskiltä suojautumiseen rahoitusinstrumentteja.

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuveloitteensa täyttämättä. Kaupalliset myyntisaatavat ja sijoituksiin sekä johdannaiskauppoihin perustuvat saatavat rahoituslaitoksilta altistavat yhtiön luottoriskille. Vastapuolipankkeja valittaessa hyväksytään vain vastapuolet, joilla on korkea luottokelpoisuus. Johdannaissopimuksia solmitaan vain johtavien pankkien ja luottolaitosten kanssa. Maksukäyttämisen ja luottokelpoisuuden osalta seurataan kaikkia vastapuolia. Tilikauden aikana Pohjolan Voima kirjasi luottotappioita 5 (2013:5) tuhatta euroa. Pohjolan Voima myy sähkö- ja lämpöenergiaa vain osakkailleen. Pohjolan Voima toimii yhtiöjärjestelyksensä mukaisesti omakustannuseriaatteella (mankalaperiaate), joka pienentää myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä merkittävästi. Konsernissa ei ole oleellisia eräntyneitä myyntisaamisia.

Pääomarakenteen hallinta

Pääomana hallinnoidaan emoyhtiön omistajille kuuluvaa omaa pääomaa, joka koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, sijoitetun vapaan pääoman rahastosta, arvomuutosrahastosta ja kertyneistä voittovaroista. Lisäksi omaan pääomaan lasketaan oman pääoman ehtoinen laina ja määräysvallattomien omistajien osuus. Konserniin ei sovelleta ulkopuolisia pääomavaatimuksia.

Riittävällä oman pääomanehtoisen rahoituksen määrällä mahdollistetaan monipuoliset rahoituslähteet useista eri lähteistä.

Konsernin omavaraisuusaste vaihtelee maltillisesti investointisykliin mukaisesti. Oman pääoman osuudesta vastaavat kuhunkin investointiin liittyvän osakesarjan omistajat omistuksensa mukaisessa suhteessa.

Alla on esitetty Pohjolan Voiman seuraama omavaraisuusaste:

	2014	2013
Omavaraisuusaste (%) (IFRS, konserni) *	41	42
* Omavaraisuusaste %	= 100 x	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma}}$

4 MYYDYT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA HANKITUT LIKETOIMINNOT

Myydyt pitkäaikaiset omaisuuserät

Vuonna 2014 ei ollut pitkäaikaisten omaisuuserien myyjtejä.

Joulukuussa 2013 Pohjolan Voima-konserniin kuuluva Finestlink Oy myi omistamansa AS Nordic Energy Linkin (NEL) osakkeet. NEL omistaa ja käyttää Suomen ja Eestin välistä Estlink-kaapelia. Osakkeiden kauppahinta oli 3,0 miljoonaa euroa. Pohjolan Voima kirjasi osakemyynnistä 0,8 miljoonan euron myyntivoiton konsernissa. Myyntitulo sisältyy kokonaisuudessaan tuloslaskelmassa Liiketoiminnan muut tuotot-riville. Kauppa ei aiheuttanut olennaisia vaikutuksia konsernin muihin varoihin ja velkoihin.

Hankitut liiketoiminnot

Vuonna 2014 eikä 2013 ollut yrityshankintoja.

5 RAHAVIRTALASKELMAN LIITETIEDOT

Oikaisut tilikauden voittoon/tappioon (1 000 €)	2014	2013
Poistot	52 192	53 107
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	1 311	-5 966
Verot	158	53
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot	-975	-3 755
Rahoituskulut, netto	17 584	16 350
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	5 973	-14 772
Yhteensä	76 243	45 018

Käyttöpääoman muutos	2014	2013
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	10 251	23 943
Vaihto-omaisuuden muutos	-10 715	35 572
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	20 551	-38 696
Varausten muutos	629	-580
Yhteensä	20 715	20 240

6 LIIKEVAIHTO

1 000 €	2014	2013
Tuotetun sähkön myynti	397 787	475 757
Tuotetun lämmön myynti	205 208	213 784
Ostetun sähkön myynti	29 014	22 824
Muu myynti	11 188	9 990
Yhteensä	643 196	722 354

Sähkön toimitus osakkaille (GWh)	2014	2013
Tuotettu sähkö	14 571	15 500
Tuotettu lämpö	7 772	7 700
Ostettu sähkö	753	700

Pohjolan Voiman sähkönhankintamäärä määräytyy osakkaiden sähkön tarpeen perusteella. Vuonna 2014 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 15,3 (16,2) TWh. Konsernin sähkön tuotannon osuus tästä oli 14,6 (15,6) TWh, josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 14,0 (15,0) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,6 (0,6) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 0,8 (0,7) TWh ja myynnit 0,6 TWh (0,6). Lämmön toimitukset olivat 7,8 (7,7) TWh.

Muu myynti muodostuu pääosin päästöoikeuksien myynnistä sekä verkko- ja hallintopalvelujen myynnistä.

7 LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2014	2013
Vuokratuotot	2 130	2 218
Käyttöomaisuuden sekä tytär- ja yhteisyritysosakkeiden myyntivoitot	975	3 755
Valtakunnallinen reservikapasiteettikorvaus	7 767	9 398
Avustukset	29	81
Sähkön tuotannon tuki	3 951	4 803
Muut tuotot	727	1 719
Yhteensä	15 579	21 974

Kristiinankaupungissa sijaitsevan PVO-Lämpövoima Oy:n ja Vaasan Vaskiluodossa sijaitsevan PVO-Huippuvoima Oy:n öljylauhdelaistosten reservikapasiteettikäytön sopimus on uusittu Fingrid Oyj:n kanssa. Sopimukset ovat voimassa varatehoreservikauden 1.7.2013 - 30.6.2015.

8 MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 €	2014	2013
Polttoaineet	208 001	199 280
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-10 626	36 671
Aineet ja tarvikkeet	3 600	4 142
Hiilidioksidipäästöoikeudet	6 001	7 587
Energiaostot; Pohjoismaiset sähkömarkkinat	32 886	34 797
Energiaostot; osakkuus- ja yhteisyritykset	248 985	285 559
Energiaostot, muut	8 133	8 987
Ulkopuoliset palvelut	8 417	13 331
Yhteensä	505 398	590 354

Polttoaineostot koostuvat hiilen, turpeen ja biopolttoaineiden ostoista, joita käytetään sähkön- ja lämmöntuotannossa.

Energiaostoihin osakkuus- ja yhteisyrityksiltä sisältyy Teollisuuden Voima Oyj:lta , Oy Alholmens Kraft Ab:ltä sekä Vaskiluodon Voima Oy:ltä Pohjolan Voima Oy:n omistuksen mukaisesti hankkima energia.

9 HENKILÖSTÖKULUT

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2014	2013
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	1 196	1 674
Muut palkat	14 212	15 264
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	2 879	3 154
Muut henkilösivukulut	695	758
Yhteensä	18 983	20 850

Konsernin palveluksessa tilikauden aikana keskimäärin

	2014	2013
Toimihenkilöitä	153	188
Työntekijöitä	64	82
Yhteensä	217	270

10 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2014	2013
Aineettomien hyödykkeiden poistot		
Aineettomat oikeudet	-	-
Muut aineettomat hyödykkeet	2 071	1 853
Yhteensä	2 071	1 853
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot		
Rakennukset ja rakennelmat	5 860	5 870
Koneet ja kalusto	41 101	41 407
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3 160	3 176
Yhteensä	50 121	50 453
Arvonalentumiset		
Koneet ja kalusto	0	800
Yhteensä	0	800
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	52 192	53 107

11 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2014	2013
Kunnossapito- ja huoltopalvelut	20 407	18 644
Kiinteistövero	6 631	6 290
Vuokrat	3 281	3 291
Käynnissäpitopalvelut	24 873	23 672
Muut kulut	18 264	19 534
Yhteensä	73 456	71 430

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 €	2014	2013
Tilintarkastuspalkkiot	203	185
Todistukset ja lausunnot	3	2
Veroneuvonta	0	1
Muut palvelut	74	8
Yhteensä	280	196

12 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot olivat yhteensä 0,4 miljoona euroa vuonna 2014 (0,7 miljoona euroa vuonna 2013).

13 OSUUS OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYSTEN TULOISTA

1 000 €	2014	2013
Länsi-Suomen Voima Oy	1	1
Oy Alholmens Kraft Ab	-417	601
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	-5	0
Teollisuuden Voima Oyj	-4 710	14 091
Torniolaakson Voima Oy	70	187
Vaskiluodon Voima Oy	-912	-110
Voimalohi Oy	0	1
Yhteensä	-5 973	14 771

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä esitetään liitetiedossa 18.

14 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2014	2013
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	5	3
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	4 191	4 057
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos	467	6 127
Valuuttakurssivoitot	165	36
Muut rahoitustuotot	1	3
Rahoitustuotot yhteensä	4 829	10 226
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta veloista	18 215	17 175
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos	1 778	161
Valuuttakurssitappiot	11	27
Muut rahoituskulut	3 719	3 247
Rahoituskulut yhteensä	23 723	20 610
Yhteensä	-18 894	-10 384

15 TULOVEROT

1 000 €	2014	2013
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	145	215
Edellisten tilikausien verot	3	-1
Laskennallisten verovelkojen muutos	10	-162
Yhteensä	158	53

Pohjolan Voima toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella. Omakustannushintaperiaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa tältä osin laskennallisia verovelkoja. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa tuloverot ja laskennalliset verovelat.

Laskennallisten verojen muutokset:

1 000 €	2014	2013
Kertyneet poistoerot 1.1.	842	1004
Kirjattu tulosvaikutteisesti	10	-162
Kertyneet poistoerot 31.12.	852	842

Suomen eduskunta hyväksyi lainsäädännön yhteisöverokannan muuttamisesta 24,5 prosentista 20,0 prosenttiin 17.12.2013. Uutta verokantaa on sovellettu 1.1.2014 lähtien. Laskennalliset verot määritettiin uudella 20,0 prosentin verokannalla 31.12.2013 päättyneellä tilikaudella.

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen erot suomalaisen yhteisöverokannan mukaiseen tuloveroon on esitetty seuraavassa taulukossa:

1 000 €	2014	2013
Tulos ennen veroja	-16 121	12 974
Suomen verokannan mukainen tulovero 20% (2013: 24,5%)	3 224	-3 179
Verotappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-1 304	-2 044
Verovapaat tulot	0	310
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitoista/tappioista	-1 068	3 727
Vähennyskelvottomat kulut	-237	-129
Omakustannushintaperiaatteen vuoksi kirjaamattomat laskennalliset verot	-889	822
Verotappiot ilman laskennallista verosaamista aikaisemmilta tilikausilta	115	256
Yhteisöverokantamuutos	0	184
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut verot	-158	-53

16 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 €	Hiiidioksi- päästöoikeudet	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	8 049	277 014	17 178	302 241
Lisäykset	6 516	197	84	6 797
Vähennykset	-8 153		1 707	-6 445
Uudelleenryhmittelyt		32	454	486
Siirretty myytävänä oleviin varoihin	-2		-486	-488
Hankintameno 31.12.2014	6 410	277 244	18 937	302 591
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	0	1 234	8 890	10 124
Vähennykset			1 707	1 707
Tilikauden poistot		10	2 060	2 071
Siirretty myytävänä oleviin varoihin			-382	-382
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	0	1 244	12 276	13 520
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	6 410	275 999	6 662	289 071
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	8 049	275 780	8 288	292 117

1 000 €	Hiiidioksi- päästöoikeudet	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	2 327	266 465	17 603	286 395
Lisäykset	7 075	10 549	879	18 504
Vähennykset	-1 353		-3 826	-5 180
Uudelleenryhmittelyt			2 522	2 522
Hankintameno 31.12.2013	8 049	277 014	17 178	302 241
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013	0	1 234	10 524	11 758
Vähennykset			-3 467	-3 467
Tilikauden poistot		-	1 833	1 833
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	0	1 234	8 890	10 124
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	8 049	275 780	8 288	292 117
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	2 327	265 231	7 079	274 638

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy oikeus vesivoiman tuottamiseen 265 miljoonaa euroa, lakiin kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta perustuva käyttöoikeus voimajohtokattuihin ja -maa-alueisiin sekä 2013 ja 2014 maksettu korvaus vesialueen pysyvästä käyttöoikeudesta 10,7 miljoonaa euroa. Oikeus vesivoimaan, vesialueen pysyvä käyttöoikeus ja käyttöoikeus voimajohtokattuihin ja -maa-alueisiin ovat aineettomia oikeuksia, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ja joille tehdään arvonalentumistestit vuosittain. Arvonalentumistestit eivät ole antaneet aihetta arvonalentumisen kirjaamiselle, koska sekä vesivoimaoikeuden että vesialueen pysyvän käyttöoikeuden ja käyttöoikeuden voimajohtoalueisiin tulevaisuudessa kerrytettävissä olevat rahamäärät ovat suuremmat kuin oikeuksien kirjanpitoarvot. Vesivoimaoikeuden ja vesialueen pysyvän käyttöoikeuden arvio perustuu siihen, että vesivoimalla tulevaisuudessa tuotettavan sähkön määrä kerrottuna sähkön hinnalla (pl. kiinteät kustannukset) ylittää aineettomiin oikeuksiin kirjatun oikeuden arvon. Voimajohtoalueiden käyttöoikeuden arvio perustuu johdon hyväksymiin ennusteisiin siihen, että tulevaisuudessa verkkotuotot PVO-Alueverkot Oy:ssä ylittävät aineettomiin oikeuksiin kirjatun oikeuden arvon.

Aineettomat oikeudet tai muut aineettomat hyödykkeet eivät sisällä liikearvoa.

17 AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	35 726	167 212	1 114 142	83 926	3 944	1 404 950
Lisäykset		31	708	6	17 660	18 405
Vähennykset	-9	-4 116	-77 544	-2 498		-84 167
Muutos kirjanpidollisissa arvioissa				500		500
Uudelleenryhmittelyt		268	4 079	195	-5 028	-486
Siirretty myytävänä oleviin varoihin		-11 221	-49 099			-60 320
Hankintameno 31.12.2014	35 716	152 174	992 285	82 129	16 576	1 278 881
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	0	62 077	558 188	33 858	0	654 123
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		-4 016	-77 515	-2 486		-84 017
Tilikauden poistot		5 860	41 101	3 160		50 121
Siirretty myytävänä oleviin varoihin		-5 689	-24 878			-30 567
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	0	58 232	496 897	34 531	0	589 660
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	35 716	93 942	495 389	47 597	16 576	689 221
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	35 726	105 135	555 954	50 068	3 944	750 827

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	35 948	164 263	1 108 299	82 275	5 840	1 396 624
Lisäykset		187	3 829		8 250	12 267
Vähennykset	-222	-250	-2 533	-130		-3 136
Muutos kirjanpidollisissa arvioissa				1 717		1 717
Uudelleenryhmittelyt		3 012	4 547	64	-10 146	-2 522
Hankintameno 31.12.2013	35 726	167 212	1 114 142	83 926	3 944	1 404 950
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013	0	56 435	518 493	30 792	0	605 720
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		-228	-2 513	-130		-2 872
Tilikauden poistot		5 870	42 208	3 196		51 274
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	0	62 077	558 188	33 858	0	654 123
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	35 726	105 135	555 954	50 068	3 944	750 827
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	35 948	107 828	589 806	51 483	5 840	790 904

Muutokset kirjanpidollisissa arvioissa liittyvät kaatopaikkojen käytöstä poistamisvelvoitteisiin. Vuonna 2014 yhden kaatopaikan poistamisvelvoitteen kustannusarviota on tarkennettu. Vuonna 2013 kahden kaatopaikan käyttö lupaa pidennettiin ja siinä yhteydessä poistamisvelvoitteiden kustannusarvioita tarkennettiin.

Yhtiön johto on arvioinut, että viitteitä arvonalentumisesta ei ole.

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

1 000 €	Koneet ja kalusto
31.12.2014	
Hankintameno	362 920
Siirretty myytävänä oleviin varoihin	-7 302
Kertyneet poistot	-111 791
Kirjanpitoarvo	243 827
31.12.2013	
Hankintameno	362 920
Kertyneet poistot	-95 112
Kirjanpitoarvo	267 809

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät aktivoidut vieraan pääoman menot

1 000 €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	831	20 722	111	21 664
Lisäykset				0
Siirretty myytävänä oleviin varoihin	-237	-2 282		-2 519
Hankintameno 31.12.2014	594	18 440	111	19 145
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	568	7 228	50	7 846
Tilikauden poistot	18	774	4	797
Siirretty myytävänä oleviin varoihin	-237	-1 226		-1 464
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	348	6 776	54	7 179
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	245	11 664	57	11 966
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	263	13 493	61	13 817

1 000 €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2013	831	20 722	111	21 664
Lisäykset				0
Hankintameno 31.12.2013	831	20 722	111	21 664
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013	537	6 437	45	7 019
Tilikauden poistot	31	791	5	827
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	568	7 228	50	7 846
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	263	13 493	61	13 817
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	294	14 284	66	14 644

Voimalaitosten rakentamiseen liittyvät rahoitusmenot aktivoidaan osana investoinnin hankintamenoa ja poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana.

18 OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

1 000 €	2014	2013
Tilikauden alussa	771 715	748 578
Osakeanti	0	0
Myydyt yhteisyritykset	0	0
Osuus tilikauden tuloksesta	-5 972	14 771
Muut laajan tuloslaskelman erät	10 678	8 366
Tilikauden lopussa	776 421	771 715

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Yhtiö, kotipaikka	Konsernin omistusosuus %		Kirjanpitoarvo	
	2014	2013	2014	2013
Osakkuusyritykset				
Oy Alholmens Kraft Ab, Pietarsaari	49,90%	49,90%	16 228	16 646
Länsi-Suomen Voima Oy, Harjavalta	19,90%	19,90%	33 652	33 650
Tahkoluodon Polttoöljy Oy, Pori	32,00%	32,00%	105	110
Torniolaakson Voima Oy, Ylitornio	50,00%	50,00%	1 899	1 829
			51 884	52 236
Yhteisyritykset				
Teollisuuden Voima Oyj, Helsinki	58,47%	58,47%	710 594	704 626
Vaskiluodon Voima Oy, Vaasa	50,00%	50,00%	13 764	14 675
Voimalohi Oy, Kemi	50,00%	50,00%	179	180
			724 537	719 481
Osakkuus- ja yhteisyritykset yhteensä			776 421	771 716

Pohjolan Voima yhdistelee Teollisuuden Voima Oyj:n yhteisyrityksenä IFRS- konsernitilinpäätökseensä. Pohjolan Voima omistaa 31.12.2014 58,47 % (31.12.2013 58,47 %) Teollisuuden Voima Oyj:n osakkeista. Pohjolan Voima on Teollisuuden Voima Oyj:n yhtiöjärjestyksen ja muiden yhtiöasiakirjojen päätös- ja määräysvaltaa sekä hallituksen jäsenten nimeämisoikeutta koskevien säännösten perusteella todennut, että Teollisuuden Voima Oyj on yhteisyritys.

Teollisuuden Voima Oyj:n investointisitoumukset olivat 914 (851) miljoonaa euroa.

Osakkuusyritys Länsi-Suomen Voima Oy:n kirjanpitoarvoon 31.12.2014 sisältyy liikearvoa 28 (2013: 28) miljoonaa euroa. Liikearvolle tehdään arvonalentumistesti vuosittain. Länsi-Suomen Voima Oy omistaa Harjavallan vesivoimalaitoksen Kokemäenjoessa. Arvioitaessa tulevaisuudessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää yhtiön johto on todennut, että osakkuusyhtiöstä mahdollisesti luovuttaessa myymällä yhtiön osakkeet, osakkeista saatava rahamäärä ylittäisi osakkuusyhtiöstä konsernitaseeseen kirjatun määrän.

Tiedot konsernin osakkuus- ja yhteisyrityksistä sekä niiden yhteenlasketut varat ja velat, liikevaihto ja voitto/tappio IFRS:n mukaan laskettuina. Kaikki osakkuus- ja yhteisyritykset ovat listaamattomia.

1 000 €	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
2014				
Oy Alholmens Kraft Ab	134 704	98 070	61 791	-836
Länsi-Suomen Voima Oy	32 642	5 320	1 613	5
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	12	2	0	-4
Teollisuuden Voima Oyj	7 054 146	5 479 028	327 209	-692
Torniolaakson Voima Oy	9 002	5 203	1 678	28
Vaskiluodon Voima Oy	159 291	126 780	96 164	-250
Voimalohi Oy	1 383	1 019	3 576	-1
Yhteensä	7 391 179	5 715 421	492 030	-1 750

1 000 €	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
2013				
Oy Alholmens Kraft Ab	243 496	205 044	70 658	1 204
Länsi-Suomen Voima Oy	28 888	1 561	999	6
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	16	1	0	-3
Teollisuuden Voima Oyj	6 700 493	5 238 871	365 865	30 526
Torniolaakson Voima Oy	9 097	5 439	1 620	0
Vaskiluodon Voima Oy	153 736	119 092	108 481	-1 242
Voimalohi Oy	1 177	812	3 572	0
Yhteensä	7 136 903	5 570 820	551 194	30 492

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

1 000 €	2014	2013
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	3 961	6 778
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	252 336	288 998
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	300 048	237 810
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	576 638	546 777
	2014	2013
Osakkuus- ja yhteisyritysten palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin	1 023	1 053

19 MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

1 000 €	2014	2013
Sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin	647	650
Yhteensä	647	650

Myytäviissä olevat rahoitusvarat koostuvat lähinnä henkilökunnan käytössä olevista lomamökkiosakkeista 0,6 (2013: 0,6) miljoonaa euroa.

20 LAINAT JA MUUT SAAMISET

Pitkäaikaiset lainat ja muut saamiset

1 000 €	2014	2013
Lainasaaminen osakkuus- ja yhteisyritykseltä	263 702	203 800
Rahoitusleasingsaamiset	25 379	177 158
Muut pitkäaikaiset saamiset	23 032	16 475
Yhteensä	312 113	397 434

Lainasaamisiin osakkuus- ja yhteisyrityksiltä sisältyy lainasaaminen Teollisuuden Voima Oyj:ltä 263,6 (2013: 203,2) miljoonaa euroa ja lainasaaminen Tornionlaakson Voima Oy:ltä 0,1 (2013: 0,5) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisiin lainoihin ja muihin saamisiin ei liity merkittävää luottoriskiä. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 30 Rahavarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 €	2014	2013
Myyntisaamiset	55 391	78 304
Pantatut rahavarat	1 453	1 642
Korolliset saamiset	532	4 268
Rahoitusleasingsaamiset	1 767	14 582
Johdannaiset	246	0
Siirtosaamiset	22 471	22 132
Osakeantisaamiset	109 537	169 768
Muut lyhytaikaiset saamiset	4 574	1 285
Yhteensä	195 970	291 981

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

1 000 €	2014	2013
Menoennakot, energiaostot	12 624	12 120
Tulojäämät, energiamyyni	0	0
Välilliset verot	4 928	5 845
Muut	4 919	4 167
Yhteensä	22 471	22 132

Konserni kirjasi 2014 5 (2013: 5) tuhatta euroa luottotappioita myynti- tai muista saamisista. Konsernilla ei ollut 31.12.2014 merkittäviä erääntyneitä saatavia. Tämän vuoksi myyntisaamisten ikäjakamaa ei esitetä.

RAHOITUSLEASINGSAAMISET

Pohjolan Voima on tehnyt joidenkin omistajiensa kanssa järjestelyitä, jotka IFRIC 4 -tulkinnan Miten määritellään, sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen perusteella käsitellään vuokrasopimuksina IAS 17 -standardin mukaisesti. Järjestelyt koskevat Keravan Lämpövoima Oy:n, Kokkolan Voima Oy:n ja Wisapower Oy:n voimalaitoksia, jotka tuottavat energiaa vain yhden pääasiallisen ostajan käyttöön. Nämä voimalaitokset luokitellaan IAS 17 -standardin perusteella rahoitusleasingsopimuksiksi. Järjestelyt siirtävät omistamiselle olennaiset riskit ja edut vuokralleottajalle, sillä ne on tehty osakeomistuksen muodossa. Kyseisiä laitoksia koskevien osakesarjojen osakkeenomistajien ei ole käytännössä taloudellisesti kannattavaa ostaa energiaa muuta kautta ja omistajat ovat ainoat pääasialliset tuotannon käyttäjät. Järjestelyt käsitellään rahoitusleasingsopimuksina myös sillä perusteella, että vuokrasopimukset kattavat koko vuokratun hyödykkeen arvioidun taloudellisen kokonaisvaikutusajan ja vähimmäisvuokrien nykyarvo kattaa valtaosan vuokratun hyödykkeen käyvästä arvosta.

Lisäksi muita IAS 17 -standardin mukaisia rahoitusleasingsopimuksia sisältyy rahoitussaamiin yhteensä 2,5 miljoonaa euroa (2,7 miljoonaa euroa vuonna 2013).

Vähimmäisleasingsaamiset

1 000 €	2014	2013
Enintään 1 vuosi	15 774	16 623
1 - 5 vuotta	79 379	82 341
Yli 5 vuotta	95 865	111 876
Yhteensä	191 018	210 840
Kertymätön rahoitustuotto	-11 918	-19 101
Nettosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	179 100	191 739

Vähimmäisleasingsaamisten nykyarvo

1 000 €	2 014	2 013
Enintään 1 vuosi	14 371	14 581
1 - 5 vuotta	74 004	74 197
Yli 5 vuotta	90 724	102 960
Nettosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	179 100	191 738

21 LYHYTAIKAISET TALLETUKSET JA RAHAVARAT

RAHAVARAT

1 000 €	2014	2013
Rahavarat ja pankkisaamiset	51 205	22 073
Yritystodistukset	34 438	
Rahamarkkinatalletukset		
Yhteensä	85 643	22 073

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista (enintään kolmen kuukauden), likvideistä sijoituksista.

22 VAIHTO-OMAISUUS

1 000 €	2014	2013
Polttoaineet		
Kivihiili	46 887	31 738
Muut polttoaineet	9 006	15 430
Ennakkomaksut	2 627	3 335
Yhteensä	58 520	50 503

Vaihto-omaisuuden arvonalentumisia ei kirjattu vuonna 2014 (2013: 80 tuhatta euroa).

23 MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT JA VELAT

Myytävänä olevat varat

1 000 €	2014	2013
Aineettomat hyödykkeet	106	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	29 754	
Lainat ja muut saamiset	139 350	
Vaihto-omaisuus	2 698	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15 024	
Yhteensä	186 932	0

Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin

1 000 €	2014	2013
Rahoitusvelat	127 391	
Ostovelat ja muut velat	9 788	
Yhteensä	137 179	0

Pohjolan Voima ja Keravan Energia Oy allekirjoittivat 16.12.2014 kauppakirjan Pohjolan Voiman tytäryhtiön Keravan Lämpövoima Oy:n koko osakekannan myymisestä Keravan Energialle. Kauppakirja astui voimaan ja osakkeiden omistusoikeus siirtyi 1.1.2015.

Pohjolan Voima ja UPM-Kymmene Wood Oy, UPM-Kymmene Oyj:n 100% omistama tytäryhtiö, allekirjoittivat 28.11.2014 esisopimuksen Pohjolan Voiman tytäryhtiön Järvi-Suomen Voima Oy:n osakkeiden myymisestä UPM-Kymmene Woodille. Varsinainen kauppakirja allekirjoitettiin 30.1.2015 ja osakkeiden omistusoikeus siirtyi 31.1.2015.

UPM-Kymmene Oyj on ilmoittanut syyskuussa 2014 Pohjolan Voiman hallitukselle aikovansa hankkia Pohjolan Voiman omistaman Wisapower Oy:n osakekannan. Työ kaupan toteuttamiseksi on käynnistetty ja se tullaan tekemään 2015 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Wisapower Oy on tällä hetkellä Pohjolan Voima Oy:n tytäryhtiö.

Varat ja velat näistä osakekauppojen kohteena olevista yhtiöistä on esitetty 2014 tilinpäätöksessä myytävänä olevissa varoissa ja veloissa niihin liittyen.

Ylläolevat erät on esitetty ilman konsernin sisäisiä saldoja kuten sisäistä rahoitusta.

24 OMA PÄÄOMA

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti Pohjolan Voima toimittaa energiaa osakkailleen omakustannusperiaatteen mukaisesti eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian jokaisen osakesarjan omistuksen suhteessa. Kunkin osakesarjan omistajat vastaavat ao. sarjan kiinteistä kustannuksista osakemäärien suhteessa riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei, ja muuttuvista kustannuksista toimitettujen energiamäärien mukaisessa suhteessa.

Osakkeiden lukumäärien täsmäytyslaskelma:

1 000 €	Osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osakepääoma	Osakeanti	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuutos- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoiset lainat	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
1.1.2013	36 436 671	61 282		336 778	-9 491	159 485	29 257	203 734	781 045
Osakeanti	1 075 565	1 809	169 769			58 422			230 000
Siirto kertyneisiin voittovaroihin						-7 610		7 610	0
Oman pääoman ehtoisten lainojen muutos							5 852		5 852
Tilikauden laaja tulos					8 366			11 214	19 580
31.12.2013	37 512 236	63 091	169 769	336 778	-1 125	210 297	35 109	222 558	1 036 477
Osakeanti	1 082 715	1 821	-60 232			58 811			400
Siirto kertyneisiin voittovaroihin						-8 137		8 137	0
Pääoman palautus						-17 624			-17 624
Tilikauden laaja tulos					10 678			-16 678	-6 000
31.12.2014	38 594 951	64 912	109 537	336 778	9 553	243 347	35 109	214 017	1 013 253

Osakkeet

31.12.2014 yhtiön osakkeiden lukumäärä oli 38.594.951 kappaletta. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Yhtiöllä on 19 rekisteröityä osakesarjaa

Osakepääoma osakelajeittain

	kpl	1 000 €
A-sarja	13 350 077	22 453
- oikeus saada PVO-Vesivoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
B-sarja	7 124 507	11 983
- oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL1 ja 2 -yksiköillä tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
B2-sarja	3 647 138	6 134
- oikeus saada 60,2 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL3 yksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa yksikön valmistuttua		
C-sarja	7 107 592	11 954
- oikeus saada PVO-Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
C2-sarja	359 198	604
- oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n Meri-Porin hiilivoimayksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
G-sarja	354 290	596
- oikeus saada 49,9 % osuudella Oy Alholmens Kraft Ab:n tuottamaa energiaa		
G2-sarja	238 216	401
- oikeus saada 76,0 % osuudella Kymin Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G3-sarja	115 850	195
- oikeus saada 50,0 % osuudella Järvi-Suomen Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G4-sarja	296 486	499
- oikeus saada 72,0 % osuudella Rauman Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G5-sarja	107 022	180
- oikeus saada Laanilan Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G6-sarja	646 217	1 087
- oikeus saada Porin Prosessivoima Oy:n tuottamaa energiaa		
G7-sarja	661 300	1 112
- oikeus saada 90,0 % osuudella Wisapower Oy:n tuottamaa energiaa		
G9-sarja	589 071	991
- oikeus saada 54,0 % osuudella Kaukaan Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G10-sarja	213 600	359
- oikeus saada 84,0 % osuudella Hämeenkyrön Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
H-sarja	500 000	841
- oikeus saada PVO-Huippuvoima Oy:n tuottamaa energiaa		

K1-sarja	176 428	297
- oikeus saada Kokkolan Voima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
K3-sarja	324 457	545
- oikeus saada Keravan Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa		
M-sarja	1 736 679	2 921
- oikeus saada 100,0 % osuudella Mussalon Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
V-sarja	1 046 823	1 761
- oikeus saada 50,0 % osuudella Vaskiluodon Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
	38 594 951	64 912

Tilikauden aikana merkittiin seuraavat osakeannit:

G5-sarjan osakepääoman korotus 8.5.2014, 7.150 kpl merkintähintaan 400.400 euroa suunnattuna G5-sarjan osakkeenomistajille.

Tilikauden aikaiset muut muutokset omassa pääomassa:

Pohjolan Voima Oy:n yhtiökokous päätti 26.3.2014 kattaa 8,1 miljoonaa euron negatiiviset voittovarot alentamalla sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa vastaavalla määrällä.

B2-sarjan osakepääoman korotuksesta, joka merkittiin kesäkuussa 2013 (4.107.143 kappaletta merkintähintaan 230.000.008 euroa suunnattuna B2-sarjan osakkeenomistajille), maksettiin tilikauden aikana yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti toinen erä. Loppuosa merkityistä osakkeista on osakeanti-tilillä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta palautettiin joulukuussa 2014 17,6 MEUR pääomaa K3-sarjan osakkaalle yhtiökokouksen päätöksellä.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikainen osakkeiden kirjanpidollisen vasta-arvon ja saadun arvon välinen erotus. Ylikurssirahasto on osakeyhtiölaissa tarkoitettua sidottua omaa pääomaa. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa tappioiden kattamiseksi tai sitä voidaan tietyin edellytyksin palauttaa omistajille.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahastoon kirjataan rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset sekä myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksista syntyneet voitot ja tappiot. Johdannaisten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun niiden suojaamat rahavirrat ovat realisoituneet. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun sijoituksesta luovutaan tai kun sen arvo on alentunut.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Oman pääoman ehtoiset lainat

Oman pääoman ehtoiset lainat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon sisällyttäen transaktiomenot. Oman pääoman ehtoisilla lainoilla ei ole eräpäivää mutta lainanottaja voi maksaa lainan takaisin valintansa mukaan yhdessä tai useammassa erässä. Lainanottajan hallituksella on oikeus päättää, että lainoille ei joltakin kuluvalta koronmaksukaudelta makseta korkoa. Maksamatta jäänyt korko ei kumuloidu seuraaville koronmääräytymisjaksoille. Oman pääoman ehtoiset lainat ovat vakuudettomia ja muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Oman pääoman ehtoisten lainojen velkakirjanhaltijoilla ei ole osakkeen omistajille kuuluvia oikeuksia, eikä laina laimenna osakkeenomistajien omistuksia.

25 VARAUKSET

1 000 €	Ympäristö- kuluvaraus	
1.1.2014	4 597	
Vähennykset	0	
Muutos kirjanpidollisissa arvioissa	500	
Diskonnttauksen vaikutus	628	
31.12.2014	5 725	
1 000 €	2014	2013
Pitkäaikaiset varaukset	5 725	4 597
Yhteensä	5 725	4 597

Ympäristökuluvaraus

Ympäristökuluvaraus sisältää voimalaitosten läjitysalueiden maisemointiin liittyviä veloitteita. Voimalaitosten läjitysalueiden maisemointikustannusten nykyarvo on aktivoitu muiden aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenuun ja esitetty varauksena. Ympäristökuluvarauksen määrä 31.12.2014 oli 5,7 miljoonaa euroa, ja sen odotetaan tulevan kokonaisuudessaan käytetyksi vuoteen 2030 mennessä.

Muutokset kirjanpidollisissa arvioissa liittyvät kaatopaikkojen käytöstä poistamisveloitteisiin. Yhden kaatopaikan poistamisveloitteiden kustannusarvioita on tarkennettu.

Nykyarvon määrittämisessä käytetty diskonttaustekijä on 1,0%

26 LASKENNALLINEN VEROVELKA

1 000 €	2014	2013
Kertyneet poistoerot 1.1.	842	1004
Kirjattu tulosvaikutteisesti	10	-162
Kertyneet poistoerot 31.12.	852	842

27 RAHOITUSVELAT

1 000 €	2014	2013
Pitkäaikaiset velat:		
Lainat yhteisyrityksiltä	558 201	528 398
Lainat rahoituslaitoksilta	212 970	364 485
Eläkelainat	8 135	10 847
Vakuudelliset rahoitusvelat	226 981	356 326
Yhteensä	1 006 288	1 260 056
Lyhytaikaiset velat:		
Lainat rahoituslaitoksilta	103 745	17 238
Eläkelainat	2 712	2 712
Muut korolliset velat	135 265	102 893
Vakuudelliset rahoitusvelat	46 808	22 036
Yhteensä	288 529	144 879
Yhteensä	1 294 816	1 404 935

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 30.

Teollisuuden Voima Oyj on ydinjätehuoltovelvollinen. Ydinjätehuoltovelvollisella on oikeus lainata 75% Valtion ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuudestaan. Teollisuuden Voima Oyj on lainannut rahastolta lainaamansa varat edelleen osakkailleen. Pohjolan Voiman osuus on 558,2 (528,4) miljoonaa euroa.

Konsernin vakuudelliset rahoitusvelat koostuvat voimalaitosinvestointien rahoitusleasingsopimuksista. Pohjolan Voima konsernissa on 12 kappaletta keskimäärin 10 vuoden pituista voimalaitoskone-rahoitusleasingsopimusta (vuoden 2013 lopussa 12 sopimusta). Sopimukset eräännyvät vuosina 2015 - 2020. Konsernissa myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyn myynti- ja vuokrasopimukset käsitellään yhtenä kokonaisuutena: Myynti ei siirrä omistamiselle ominaisia riskejä ja etuja ostajalle, jolloin taseesta poiskirjaamisen kriteerit eivät myyjällä, vuokralle ottajalla täyty. Järjestely ei siirrä käyttöoikeutta rahoitusyhtiölle järjestelyn kohteena oleviin omaisuuseriin.

MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

1 000 €	2014	2013
Muut pitkäaikaiset velat		
Muut pitkäaikaiset velat	2	4
Johdannaisvelat		
Koronvaihtosopimukset	6 565	3 714
Yhteensä	6 567	3 718

Johdannaisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 29.

KOROLLISET NETTOVELAT

1 000 €	2014	2013
Korolliset velat yhteensä	1 294 816	1 404 935
Korolliset rahoitusvarat		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	263 702	168 692
Rahoitusleasingsaamiset	25 379	177 158
	289 081	345 850
Lyhytaikaiset		
Pantatut rahavarat	1 453	1 642
Korolliset saamiset	532	4 268
Rahoitusleasingsaamiset	1 767	14 582
Lyhytaikaiset talletukset	0	0
Rahavarat	85 643	22 073
	89 395	42 565
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	378 476	388 414
Korolliset nettovelat	916 341	1 016 521

28 OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

1 000 €	2014	2013
Ostovelat	14 268	13 922
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	18 437	18 380
Siirtovelat	23 167	28 110
Muut lyhytaikaiset velat	21 972	5 307
Luovutettavat päästöoikeudet, Energiamarkkinavirasto	6 410	8 049
Johdannaissopimukset	518	1 357
Yhteensä	84 772	75 125

Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne esitetään taseessa omana eränään. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva veloitte kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät veloitteet kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan veloitteiden kattamiseksi tai myydään.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 €	2014	2013
Henkilöstökulujaksotukset	4 106	3 797
Jaksotetut polttoaineostot	10 331	12 460
Jaksotetut energiaostot	968	1 943
Muut	7 763	9 909
Yhteensä	23 167	28 110

29 JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaisten käyvät arvot

1 000 €	2014		Yhteensä
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	
Koronvaihtosopimukset	0	-7 083	-7 083
Valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset	260	-14	246
Yhteensä	260	-7 097	-6 837

1 000 €	2013		Yhteensä
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	
Koronvaihtosopimukset	634	-5 484	-4 850
Valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset	2	-224	-222
Yhteensä	636	-5 708	-5 071

Johdannaissopimusten nimellisarvot

1 000 €	2014	2013
Koronvaihtosopimukset	468 200	539 750
Valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset	6 919	18 853

30 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT LUOKITTAIN SEKÄ KIRJANPITOARVOT IAS 39 MUKAISIIN RYHMIIN JAOTELTUNA

1 000 €	2014	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Laina- ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo yhteensä luokittain	Liitetieto
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
				647		647	647	19
			263 702			263 702	263 702	20
						25 379	25 379	20
			23 032			23 032	23 032	20
		0	286 734	647	0	312 760	312 760	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
			85 643			85 643	85 643	21
			1 985			1 985	532	20
			109 537			109 537	109 537	20
			59 965			59 965	59 965	20
			22 471			22 471	22 471	20
						1 767	1 767	20
		246				246	246	20
		246	279 601	0	0	281 613	280 160	
Yhteensä arvostusryhmittäin		246	566 335	647	0	594 373	592 920	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
					558 201	558 201	558 201	27
					221 106	221 106	221 106	27
					226 981	226 981	226 981	27
					2	2	2	27
		6 565				6 565	6 565	27
		6 565	0	0	1 006 290	1 012 854	1 012 854	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
					241 721	241 721	241 721	27
					14 268	14 268	14 268	28
					46 819	46 819	46 819	28
					23 167	23 167	23 167	28
					46 808	46 808	46 808	27
		518				518	518	28
		518	0	0	372 783	373 301	373 301	
Yhteensä arvostusryhmittäin		7 083	0	0	1 379 072	1 386 155	1 386 155	

Konsernin nettoutettavissa olevat rahoitusvarat ja -velat olivat 31.12.2014 johdannaissopimuksia, joiden nettomäärä oli -7,1 (-4,8) miljoonaa euroa.

	Taseessa esitettävä bruttomäärä	Erät, joita ei ole vähennetty toisistaan		Nettomäärä				
Johdannaissopimukset 2014	7 328		-246	7 082				
Johdannaissopimukset 2013	5 071		-222	4 850				
1 000 €	2013	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Laina- ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo yhteensä luokittain	Liitetieto
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Myytävässä olevat sijoitukset				650		650	650	19
Lainasaamiset			203 800			203 800	203 800	20
Rahoitusleasingsaamiset						177 158	177 158	20
Muut saamiset			16 475			16 475	16 475	20
		0	220 276	650	0	398 084	398 084	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Rahavarat			22 073			22 073	22 073	21
Lainasaamiset			5 910			5 910	4 268	20
Osakeantisaaminen			169 768			169 768	169 768	20
Myyntisaamiset ja muut saamiset			79 588			79 588	79 588	20
Siirtosaamiset			22 132			22 132	22 132	20
Rahoitusleasingsaamiset						14 582	14 582	20
Johdannaissopimukset		0				0	0	20
		0	299 472	0	0	314 053	312 411	
Yhteensä arvostusryhmittäin		0	519 748	650	0	712 137	710 495	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Lainat yhteisyrityksiltä					528 398	528 398	528 398	27
Lainat					375 332	375 332	375 332	27
Vakuudelliset rahoitusvelat					356 326	356 326	356 326	27
Muut pitkäaikaiset velat					4	4	4	27
Johdannaissopimukset		3 714				3 714	3 714	27
		3 714	0	0	1 260 060	1 263 774	1 263 774	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Lainat ja yritystodistukset					122 843	122 843	122 843	27
Ostovelat					13 922	13 922	13 922	28
Muut lyhytaikaiset velat					31 736	31 736	31 736	28
Siirtovelat					28 110	28 110	28 110	28
Vakuudelliset rahoitusvelat					22 036	22 036	22 036	27
Johdannaissopimukset		1 357				1 357	1 357	28
		1 357	0	0	218 647	220 004	220 004	
Yhteensä arvostusryhmittäin		5 071	0	0	1 478 707	1 483 778	1 483 778	

Käyvän arvon arvioiminen

Vaihtuvakorkoisten lainasaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja on myös kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Lyhytaikaisten myynti- ja muiden saamisten käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioiden.

Myytavissä oleviin sijoituksiin sisältyvät sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin, joiden arvot esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla. Toistaiseksi konsernilla ei ole aikomusta luopua näistä osakkeista.

Pitkäaikaisten velkojen kirjanpitoarvo ja lyhytaikaisten korollisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää. Vaihtuvakorkoisten lainojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Lyhytaikaisten korottomien velkojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioiden. Kiinteäkorkoisten lainojen käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöspäivän markkinakoroilla, jotka olivat -0,0 - 0,8 % (0,2 - 2,2 %).

Johdannaissopimukset on alun perin merkitty taseeseen käypiin arvoihin ja myöhemmin arvostettu käypiin arvoihin tilinpäätöshetkellä. Käyvät arvot kuvastavat niitä hintoja, jotka PVO joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritelty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat tilinpäätöspäivän markkinakorot, jotka olivat -0,0 - 0,8 % (0,2 - 2,2 %). Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä tilinpäätöspäivän termiinkorkoja vastaavan pituisille sopimuksille. Johdannaissopimuksiin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, joten niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

IFRS 7 standardin mukaan käypään arvoon arvostettavat instrumentit on jaettava liitetietojen esittämistä varten kolmelle eri tasolle riippuen siitä, kuinka paljon käyvät arvot perustuvat havaittavissa olevaan markkinainformaatioon. Tasolle 1 kuuluvien instrumenttien käypä arvo perustuu täysin samanlaisten instrumenttien noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla; tasolle 2 kuuluvien instrumenttien käypä arvo on johdettu joko suoraan tai epäsuorasti noteeratuista hinnoista ja tasolle 3 kuuluvien instrumenttien käypien arvojen määrittämisessä on käytetty syöttötietoja, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon. Käypään arvoon kirjataan taseeseen vain johdannaiset ja ne kuuluvat kaikki käyvän arvon hierarkian tasoon 2.

31 EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ HANKINTASITOUKSET

1 000 €	2014	2013
Omien velkojen vakuudeksi		
Pantatut talletukset	424	490
Muut vastuut	574 760	388 766
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta		
Takaukset	43	41 416
Ydinenergialain mukainen takaus	86 735	86 990
Muiden puolesta		
Takaukset	0	0
Yhteensä	661 962	517 662

Pantatut talletukset ovat pääosin sähkökauppaan ja päästöoikeuskauppaan liittyviä tilivakuuksia.

Muut vastuut koostuvat pääosin emoyhtiön lainatakauksista. Valtion ydinjätehuoltorahastolle on vuonna 2014 annettu lainan vakuudeksi 558,3 (2013: 370,0) miljoonan euron pankkitakaus. TyEL-lainaan liittyen on annettu 10,8 (2013: 13,6) miljoonan euron pankkitakaus. Fingrid Oyj:lle on annettu 3,8 (2013: 3,8) miljoonan euron takaus liittyen tasesähköpalvelusopimukseen.

Ydinenergialain mukainen takaus

Suomen ydinenergialain mukaan Pohjolan Voima Oy:n 58,47 % omistamalla yhteisyrityksellä, Teollisuuden Voima Oyj:llä, on velvoite rahoittaa Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus.

Ydinenergialain mukaisesti määräytyvä valvontaviranomainen (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) päättää vastuunmäärän. Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät Teollisuuden Voima Oyj:n osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat ydinjätehuoltovastuun kattamattoman osuuden ja vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergialain mukaisesti. Pohjolan Voiman antama omavelkainen takaus on 86,7 (2013: 87,0) miljoonaa euroa.

INVESTOINTISITOUKSET

Yhteisyritykset

Pohjolan Voima Oy on sitoutunut Teollisuuden Voiman OL3-ydinvoimalaitosyksikön investointiin 432,0 miljoonan euron sijoituksella vuosina 2004 - 2014 ja 108,0 miljoonan euron osakaslainalla, ja enintään 361,4 miljoonan euron lisäosakaslainalla. 31.12.2014 mennessä Pohjolan Voima Oy on suorittanut sitoumuksistaan 660,4 (2013: 600,0) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Pohjolan Voiman yhtiökokous päätti joulukuussa 2011, että Pohjolan Voima osallistuu uuden ydinvoimalaitoksen, OL4-hankkeen suunnittelu- ja kilpailutusvaiheeseen ja Teollisuuden Voiman yhtiökokous päätti suunnittelu- ja kilpailutusvaiheen käynnistämisestä. Suunnittelu- ja kilpailutusvaiheen kustannus on enintään 300 miljoonaa euroa, josta Pohjolan Voiman osuus on noin 176 miljoonaa euroa. OL4-projektin kilpailutus- ja suunnitteluvaiheen rahoittamiseen Pohjolan Voima on nostanut osakaslainaa 35,1 (2013: 35,1) miljoonaa euroa ja nostamattomia osakaslainasitoumuksia on yhteensä 128,9 (2013: 128,9) miljoonaa euroa. Osakaslainoilla on Pohjolan Voima Oy:n kaikkia muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus. Pohjolan Voima on vastaavasti sijoittanut Teollisuuden Voima OL4-hankkeeseen 35,1 (2013: 35,1) miljoonaa euroa osakaslainaa.

OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Tytäryhtiöt

Valtion ja PVO-Vesivoiman välinen sopimus valtion vesivoiman käyttöoikeudesta liojen neljään vesivoimalaitokseen päättyi vuoden 2005 lopussa. Ympäristövirasto myönsi vuonna 2008 PVO-Vesivoimalle pysyvän käyttöoikeuden ja määräsi korvaukseksi 2,25 miljoonaa euroa. Metsähallitus valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, jonka päätös vuonna 2010 piti Pohjois-Suomen ympäristöluovaviraston päätöksen voimassa. Metsähallitus valitti korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka antoi päätöksensä elokuussa 2013. Päätöksen mukaan PVO-Vesivoiman oli maksettava valtion omistaman vesivoiman pysyvästä käyttöoikeudesta Metsähallitukselle 11,5 miljoonaa euroa. Korvaus pysyvästä käyttöoikeudesta on kirjattu aineettomiin hyödykkeisiin tilikaudella 2013.

Metsähallitus on vaatinut KHO:n määräämän summan lisäksi maksettavaksi lisäkorvausta vuokra-ajalta 2006-2013, jolloin korvausten kokonaismäärä nousi noin 15,9 miljoonaa euroon. PVO-Vesivoima on kiistänyt Metsähallituksen vaatimuksen, mistä johtuen yhtiö vei vuonna 2014 riidan ratkaistavaksi välimiesoikeuteen. Välimiesmenettelyn ratkaisua odotetaan vuoden 2015 aikana. Metsähallituksen vaatimuksesta ei ole kirjattu varausta ja mahdolliset maksettavat korvaukset tullaan aktivoimaan aineettomiin hyödykkeisiin, joita ei poisteta.

Kaukaan Voima Oy ja yhtiön toimitusjohtaja haastettiin vastaamaan työturvallisuusrikos-syytteeseen. Syyte perustui 25.3.2012 voimalaitoksella tapahtuneeseen pölyräjähdykseen. Tapahtumasta ei aiheutunut vaaraa työntekijöille eikä ulkopuolisille. Asiaa käsiteltiin sekä Lappeenrannan käräjäoikeudessa että Itä-Suomen hovioikeudessa 2014. Itä-Suomen hovioikeus hylkäsi syytteet ja katsoi päätöksessään 9.12.2014, ettei räjähdysherkän polttoaineen käytössä ja ohjeistuksissa ollut syyllistytty huolimattomuuksiin tai laiminlyönteihin.

Yhteisyritykset

Teollisuuden Voima jätti vuonna 2012 kanteen ja vastineen Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä koskien OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. TVO:n lokakuussa 2014 päivittämä rahamääräinen arvio yhtiön kustannuksista ja menetyksistä on noin 2,3 miljardia euroa vuoden 2018 loppupuolelle asti, joka on OL3-laitostoimittajan syyskuussa 2014 toimittaman aikataulun mukaan OL3:n säännöllisen sähköntuotannon ajankohta.

Välimiesmenettely alkoi joulukuussa 2008 OL3-laitostoimittajan aloitteesta. Laitostoimittajan lokakuussa 2014 päivittämä ja marraskuussa 2014 korjaama päivitetty vaatimus on kokonaisuudessaan noin 3,4 miljardia euroa. Vaatimus kattaa rakentamisajan tapahtumat vuoden 2011 kesäkuun loppuun asti. Summa sisältää muun muassa viivästyskorkoja (laskettu lokakuuhun 2014 asti) ja TVO:n laitostoimitussopimuksen mukaisesti viivästämiä maksueriä yhteensä yli 1,2 miljardia euroa sekä laitostoimittajan väittämää saamatta jäänyttä voittoa noin 150 miljoonaa euroa. TVO on todennut laitostoimittajan aiemmin toimittaman kanteen perusteettomaksi, tutkii päivitetyn kanteen ja vastaa siihen asianmukaisesti. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia ja siinä vaaditut määrät voivat vielä päivittyä. Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt (AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG) ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

Välimiesmenettelyissä esitettyjen vaatimusten perusteella ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

32 MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni on vuokrannut Helsingin, Harjavallan, Nokian ja Oulun toimistotilat sekä yksittäisiä työhuoneita muualta. Vuokrasopimus päättyy Helsingissä 2015. Muut vuokrasopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Sopimuksiin sisältyy mahdollisuus jatkaa vuokra-aikaa alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

1 000 €	2014	2013
Yhden vuoden kuluessa	1 247	1 894
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	953
Yhteensä	1 247	2 847

33 PÄÄSTÖOIKEUDET

Hiilidioksidipäästöoikeudet

Pääsääntöisesti konsernilla on 31.12. hallussaan vähintään vuotuisia CO₂-päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Jos toteutuneet päästöt ylittävät yhtiön hallussa olevat päästöoikeudet, yhtiö on tehnyt ylimeneviä tonneja vastaavan kulukirjauksen tilinpäätöshetken markkinahinnalla.

	2014	
	t CO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	1 388 174	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	1 525 868	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	3 519 979	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit **	141 633	871
Ulkopuoliset päästöoikeusostot ***	1 209 997	6 001
	2013	
	t CO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet*	0	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	2 163 979	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	3 409 193	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit **	61 880	275
Ulkopuoliset päästöoikeusostot ***	1 628 201	7 587

* Vuodelta 2013 jaettavia maksuttomia päästöoikeuksia ei viranomaisen ollut kirjannut konserniyhtiöiden päästöoikeustilille 31.12.2013 mennessä vaan ne saatiin 2014.

** Päästöoikeusmyynnit sisältyvät liikevaihtoon.

*** Päästöoikeusostot sisältyvät kohtaan "Materiaalit ja palvelut" ja tilinpäätöshetkellä hallussa olevat ostetut oikeudet taseen aineettomiin oikeuksiin.

34 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset sekä suurin omistaja UPM-Kymmene Oyj. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

Yritys	Tuotantomuoto	Kotimaa	Omistusosuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Finestlink Oy		Suomi	51,311	51,311
Järvi-Suomen Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	50,000	50,000
Hämeenkyrön Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	84,000	84,000
Kaukaan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	54,000	54,000
Keravan Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Kokkolan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Kymin Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	76,000	76,000
Laanilan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Mussalon Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Porin Prosessivoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
Powest Oy	Palveluyhtiö	Suomi	80,519	98,805
PVO-Alueverkot Oy	Verkkoyhtiö	Suomi	80,519	80,519
PVO-Huippuvoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
PVO-Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,000	100,000
PVO Power Management Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,000	100,000
PVO Power Services Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,000	100,000
PVO-Vesivoima Oy	Vesivoima	Suomi	100,000	100,000
Rauman Biovoima Oy	Lämpövoima	Suomi	71,949	71,949
Rouhialan Voimansiirto Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,000	100,000
Wisapower Oy	Lämpövoima	Suomi	89,976	89,976

Luettelo osakkuus- ja yhteisyrityksistä

Yritys	Kotipaikka
Osakkuusyritykset	
Oy Alhomens Kraft Ab	Pietarsaari
Länsi-Suomen Voima Oy	Harjavalta
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	Pori
Torniolaakson Voima Oy	Ylitornio
Yhteisyritykset	
Teollisuuden Voima Oyj	Helsinki
Vaskiluodon Voima Oy	Vaasa
Voimalohi Oy	Kemi

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat, 1 000 €

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat ovat Pohjola Voiman normaaliin liiketoimintaan kuuluvia tapahtumia.

2014	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	3 961	252 336	300 048	576 638
UPM-Kymmene Oyj	246 401	85 806	16 974	14 172

2013	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	6 778	288 998	237 810	546 777
UPM-Kymmene Oyj	264 033	86 114	23 679	11 299

UPM-Kymmene Oyj omistaa 43,48 % (vuonna 2013 43,28 %) Pohjolan Voima Oy:n osakekannasta.

Hallitus ja johtoryhmä

Pohjolan Voiman ylin johto koostuu hallituksen jäsenistä ja operatiivisesta johtoryhmästä mukaan lukien toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen. Konserni ei ole lainannut varoja ylimmälle johdolle, eikä sillä ole liiketoimia johdon kanssa.

1 000 €	2014	2013
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	2 097	1 956
Yhteensä	2 097	1 956

35 OSAKEOMISTUKSEN JAKAUMA JA TIEDOT OSAKKEEN OMISTAJISTA

Osakkeenomistaja	2014	2013
	% osakemäärästä	% osakemäärästä
EPV Energia Oy	7,06%	7,11%
Etelä-Suomen Voima Oy	2,78%	2,78%
Helsingin kaupunki	0,81%	0,80%
Kemira Oyj (ml. Eläkesäätiö)	4,12%	4,04%
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3,89%	4,00%
Kokkolan kaupunki	2,37%	2,40%
Kymppivoima Oy	9,12%	8,65%
Metsä Group (Metsäliitto, Metsä Fibre, Metsä Board Oyj)	2,92%	3,36%
Myllykoski Oyj *)	0,84%	0,83%
Oulun kaupunki	1,68%	1,72%
Outokumpu Oyj	0,08%	0,08%
Oy Perhonjoki Ab	2,40%	2,44%
Porin kaupunki	1,77%	1,80%
Rautaruukki Oyj	0,05%	0,04%
Stora Enso Oyj	14,77%	14,77%
UPM-Kymmene Oyj	43,48%	43,29%
Vantaan Energia Oy	0,30%	0,30%
Yara Suomi Oy (ml. Eläkesäätiö)	1,57%	1,61%
Yhteensä	100,00%	100,00%

*) Myllykoski Oyj kuuluu UPM-Kymmene konserniin.

Osakkaat toimialoittain	% osakemäärästä	% osakemäärästä
	Metsäteollisuus	62,01%
Energiayhtiöt	21,66%	21,27%
Kaupungit	6,63%	6,72%
Kemianteollisuus	5,69%	5,65%
Metalliteollisuus	0,13%	0,12%
Muut	3,89%	4,00%
Yhteensä	100,00%	100,00%

36 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Pohjolan Voima ja Keravan Energia Oy allekirjoittivat 16.12.2014 kauppakirjan Pohjolan Voiman tytäryhtiön Keravan Lämpövoima Oy:n koko osakekannan myymisestä Keravan Energialle. Kauppakirja astui voimaan ja osakkeiden omistusoikeus siirtyi 1.1.2015.

Pohjolan Voima ja UPM-Kymmene Wood Oy, UPM-Kymmene Oyj:n 100% omistama tytäryhtiö, allekirjoittivat 28.11.2014 esisopimuksen Pohjolan Voiman tytäryhtiön Järvi-Suomen Voima Oy:n osakkeiden myymisestä UPM-Kymmene Woodille. Varsinainen kauppakirja allekirjoitettiin 30.1.2015 ja osakkeiden omistusoikeus siirtyi 31.1.2015.

Pohjolan Voiman hallitus hyväksyi 25.2.2015 järjestelyn, jossa Pohjolan Voiman omistamat Wisapower Oy:n osakkeet myydään UPM-Kymmene Oyj:lle. Järjestely saatetaan loppuun vuoden 2015 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Sisältö

Tuloslaskelma

Tase

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen liitetiedot

Laadintaperiaatteet

1. Laadintaperiaatteet

Tuloslaskelman liitetiedot

2. Liikevaihto
3. Liiketoiminnan muut tuotot
4. Materiaalit ja palvelut
5. Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä
6. Poistot ja arvonalentumiset
7. Liiketoiminnan muut kulut
8. Rahoitustuotot ja -kulut
9. Tuloverot

Taseen liitetiedot

10. Aineettomat hyödykkeet
11. Aineelliset hyödykkeet
12. Sijoitukset
13. Pitkäaikaiset saamiset
14. Lyhytaikaiset saamiset
15. Rahoitusarvopaperit
16. Oma pääoma
17. Pitkäaikainen vieras pääoma
18. Lyhytaikainen vieras pääoma
19. Vakuudet ja vastuusitoumukset
20. Johdannaissopimukset

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liikevaihto	2	583 762	653 103
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 527	1 859
Materiaalit ja palvelut	4	-287 096	-336 664
Henkilöstökulut	5	-9 753	-8 591
Poistot ja arvonalentumiset	6	-1 337	-1 065
Liiketoiminnan muut kulut	7	-284 279	-307 679
Liiketulos		2 824	963
Rahoitustuotot ja -kulut	8	-9 385	-9 246
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-6 561	-8 283
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		68	151
Tuloverot	9	-4	-5
Tilikauden tulos		-6 497	-8 137

Tase

1 000 €	Liitetieto	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	10	1 901	2 091
Aineelliset hyödykkeet	11	899	1 238
Sijoitukset	12		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		568 463	568 062
Muut sijoitukset		1 010 757	950 975
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 582 020	1 522 366
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	13	22 053	15 597
Lyhytaikaiset saamiset	14	171 214	256 679
Rahoitusarvopaperit	15	34 438	-
Rahat ja pankkisaamiset		64 656	22 728
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		292 361	295 004
Vastaavaa yhteensä		1 874 381	1 817 370
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	16	64 912	63 091
Osakeanti		109 537	169 769
Ylikurssirahasto		333 308	333 308
Arvonkorotusrahasto		218 644	218 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		243 347	210 298
Edellisten tilikausien tulos		-	-
Tilikauden tulos		-6 497	-8 137
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		963 251	986 973
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero		0	68
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	17	601 449	624 357
Lyhytaikainen vieras pääoma	18	309 681	205 972
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		911 130	830 329
Vastattavaa yhteensä		1 874 381	1 817 370

Rahoituslaskelma

1 000 €		1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liiketoiminta			
Liiketulos		2 824	963
Oikaisut liikutulokseen	1)	1 250	1 102
Käyttöpääoman muutos	2)	25 772	-3 647
Maksetut korot		-10 197	-14 724
Saadut korot		5 295	4 662
Saadut osingot		3	1
Muut rahoituserät		-3 459	-3 120
Maksetut verot		-3	-7
Liiketoiminnan rahavirta		21 485	-14 770
Investoinnit			
Ostetut tytäryhtiöt		-400	-
Luovutustulot muista sijoituksista		5	98
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-505	-1 050
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		208	32
Lainasaamisten lisäys (-) tai vähennys (+)		-56 231	-65 309
Investointien rahavirta		-56 923	-66 229
Rahoitus			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		29 803	34 249
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-2 712	-2 712
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		41 706	5 632
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston palautus		-17 624	-
Maksullinen osakeanti		60 632	60 232
Rahoituksen rahavirta		111 805	97 401
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.1.		22 728	6 326
Rahavarat 31.12.		99 095	22 728
1) Oikaisut liikutulokseen			
Fuusiotappio		-	96
Poistot ja arvonalentumiset		1 337	1 065
Pysyvien vastaavien myyntitappiot (+) tai myyntivoitot (-)		-86	-59
		1 250	1 102
2) Käyttöpääoman muutos			
Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)		14 705	13 653
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		11 066	-17 299
		25 772	-3 647

Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

Pohjolan Voima Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Pohjolan Voima Oy (0210161-4, Helsinki) on Pohjolan Voima – konsernin emoyhtiö.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään välilliset verot ja myönnetty alennukset. Myyntitulot kirjataan tuotoiksi luovutushetkellä.

Muut tuotot

Muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin energialiiketoimintaan liittyvät tuotot kuten vuokrat.

Tutkimus- ja kehityskulut

Tutkimus- ja kehityskulut on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuotena.

Eläkekulut

Lakisääteiset eläkeluotot katetaan pakollisella eläkevakuutuksella.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan Suomen rahan määräiseksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskurssiin. Velkojen ja saamisten muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan kurssieroiksi tuloslaskelmaan.

Pohjolan Voima Oy solmii johdannaissopimuksia pääasiassa korkotason hallitsemiseksi. Johdannaissopimuksia ei ole kirjattu taseeseen. Korkorisikin hallintaan käytettyjen johdannaisten korkotuotot tai -kulut jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavien lainojen korkokuluja. Pohjolan Voima Oy solmii valuuttajohdannaissopimuksia tytäryhtiöidensä polttoainehankintoihin liittyen. Valuutta- ja korkojohdannaissopimusten nimellisarvot ja käyvät arvot esitetään liitetiedoissa.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot sisältävät sekä verot tilikaudelta että mahdolliset korjaukset edellisten tilikausien veroihin. Pohjola Voima Oy toimii omakustannusperiaatteella, joten yhtiö ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnasta. Yhtiö ei ole kirjannut vahvistetuista tappioista ja tilikaudella vahvistettavasta tappiosta laskennallista verosaamista taseeseen.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot. Saadut avustukset on kirjattu hankintameno vähennykseksi. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotto-ajasta alkaen.

Suunnitelman mukaisiksi pitoajoiksi on määritetty:

Pitkävaikutteiset menot	3-10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-20 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	8-30 vuotta

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit koostuvat likvideistä lyhyen koron sijoitusrahasto-osuuksista ja rahoituslaitosten sijoitustodistuksista. Rahoitusarvopaperit arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa. Ne sisältyvät rahoituslaskelmassa likvideihin rahavaroihin.

Tuloslaskelman liitetiedot

2 LIIKEVAIHTO

1 000 €	2014	2013
Tuotetun sähkön myynti	398 114	460 902
Tuotetun lämmön myynti	177 604	185 862
Muu myynti	8 044	6 339
Yhteensä	583 762	653 103

3 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2014	2013
Käyttöomaisuuden sekä tytär- ja yhteisyritysosakkeiden myyntivoitot	86	59
Vuokratuotot	1 432	1 499
Muut tuotot	9	301
Yhteensä	1 527	1 859

4 MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 €	2014	2013
Energiahankinta	287 096	336 664
Ostot tilikauden aikana	287 096	336 664

5 HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

1 000 €	2014	2013
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	978	937
Muut palkat	6 954	6 040
Yhteensä	7 932	6 977
Eläkekulut	1 437	1 272
Muut henkilösivukulut	384	342
Yhteensä	1 821	1 614
Henkilöstökulut yhteensä	9 753	8 591
Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana		
Toimihenkilöt	95	87
Työntekijät	-	-
Yhteensä	95	87

6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2014	2013
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	10	-
Muut pitkävaikutteiset menot	604	323
Rakennukset ja rakennelmat	42	43
Koneet ja kalusto	234	252
Sijoitukset	447	447
Yhteensä	1 337	1 065

7 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2014	2013
Energian ostot	274 351	298 276
Korjaus-, kunnossapito- ja huoltopalvelut	219	262
Vuokrat	2 172	2 098
Kiinteistöverot	82	77
Asiantuntijakulut	3 277	2 926
Muut	4 178	4 040
Yhteensä	284 279	307 679

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

1 000 €	2014	2013
PricewaterhouseCoopers Oy:		
Tilintarkastuspalkkiot	98	84
Veroneuvonta	0	1
Tilintarkastajan lausunnot	0	2
Muut palvelut	74	6
Yhteensä	172	93

8 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2014	2013
Osinkotuotot		
Muilta	2	1
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	0	27
Omistusyhteisyrittäjiltä	2 461	1 901
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2 563	2 912
Omistusyhteisyrittäjiltä	3	4
Muilta	350	74
Rahoitustuotot yhteensä	5 379	4 919
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-58	-108
Omistusyhteisyrittäjiltä	-5 343	-3 998
Muille	-9 363	-10 059
Rahoituskulut yhteensä	-14 764	-14 165
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-9 385	-9 246
Erään muut korko- ja rahoitustuotot sisältyy kurssieroja netto	154	9

9 TULOVEROT

1 000 €	2014	2013
Tilikauden verot	4	5
Yhteensä	4	5

Taseen liitetiedot

10 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	34	4 514	4 548
Lisäykset	29	76	105
Vähennykset	0	-36	-36
Siirrot erien välillä	32	287	319
Hankintameno 31.12.	95	4 841	4 936
Kertyneet poistot 1.1.	-	-2 457	-2 457
Väh. ja siirtojen kert.poistot	-	36	36
Tilikauden poistot	-10	-604	-614
Kertyneet poistot 31.12.	-10	-3 025	-3 035
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	85	1 816	1 901
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	34	2 057	2 091

11 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	208	1 255	3 560	46	39	5 108
Lisäykset	-	-	37	-	343	380
Vähennykset	-9	-201	-72	-	-	-282
Siirrot erien välillä	-	-	2	-	-320	-318
Hankintameno 31.12.	199	1 054	3 527	46	62	4 888
Kertyneet poistot 1.1.	-	-903	-2 967	-	-	-3 870
Väh. ja siirtojen kert.poistot	-	102	55	-	-	157
Tilikauden poistot	-	-42	-234	-	-	-276
Kertyneet poistot 31.12.	-	-843	-3 146	-	-	-3 989
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	199	211	381	46	62	899
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	208	352	593	46	39	1 238

Tuotannon koneet ja laitteet 31.12. 178

12 SJOITUKSET

1000 €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistusyhteis-yrityksissä	Saamiset omistusyhteis-yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	568 062	746 997	203 334	644	1 519 037
Lisäykset	401	-	60 232	-	60 633
Vähennykset	-	-447	-	-3	-450
Hankintameno 31.12.	568 463	746 550	263 566	641	1 579 220
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	568 463	746 550	263 566	641	1 579 220
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	568 062	746 997	203 334	644	1 519 037

Hankintameneon sisältyvät arvonkorotukset 31.12. 265 145

13 PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2014	2013
Lainasaamiset	135	465
Pääomalainasaamiset	1	1
Muut pitkäaikaiset saamiset	21 917	15 131
Yhteensä	22 053	15 597
Saamiset saman kons. yrityksiltä		
Pääomalainasaamiset	1	1
Saamiset saman kons. yrityksiltä yhteensä	1	1
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Lainasaamiset	135	465
Muut pitkäaikaiset saamiset	21 917	15 131
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä yhteensä	22 052	15 596

14 LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2014	2013
Myyntisaamiset	41 794	64 027
Lainasaamiset	330	4 000
Muut saamiset	732	159
Osakeantisaamiset	109 537	169 768
Siirtosaamiset	18 821	18 725
Yhteensä	171 214	256 679
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	59	751
Siirtosaamiset	791	1 616
Saamiset saman kons. yrityksiltä yhteensä	850	2 367
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	10	289
Lainasaamiset	330	4 000
Siirtosaamiset	13 226	12 875
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä yhteensä	13 566	17 164
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut rahoituskulut	543	-
Jaksotetut vuokrat	579	-
Jaksotetut henkilöstökulut	20	117
Jaksotetut korkotuotot	643	716
Jaksotetut päästöoikeusmyynnit	1 296	1 037
Jaksotetut valmiusluoton järjestelypalkkiot	620	937
ALV-jaksotussaaminen ennakkomaksuista	2 848	3 054
Jaksotetut energian ostot	11 949	12 120
Muut	323	744
Yhteensä	18 821	18 725
Korolliset saamiset		
Pysyvät vastaavat	228 459	168 227
Vaihtuvat vastaavat	99 560	27 193
Yhteensä	328 019	195 420

15 RAHOITUSARVOPAPERIT

1 000 €	2014	2013
Lyhyen koron sijoitusrahasto-osuudet, sijoitustodistukset ja yritystodistukset		
Jälleenhankintahinta	34 456	-
Kirjanpitoarvo	34 438	-
Erotus	18	-

16 OMA PÄÄOMA

1 000 €	2014	2013
Osakepääoma 1.1.	63 091	61 282
Siirto osakeanneista	1 821	1 809
Osakepääoma 31.12.	64 912	63 091
Osakeanti 1.1.	169 769	-
Siirto osakepääomaan	-1 821	-1 809
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	-58 811	-58 422
Osakeannit tilikauden aikana	400	230 000
Osakeanti 31.12.	109 537	169 769
Ylikurssirahasto 1.1.	333 308	333 308
Ylikurssirahasto 31.12.	333 308	333 308
Arvonkorotusrahasto 1.1.	218 644	218 644
Arvonkorotusrahasto 31.12.	218 644	218 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1	210 298	159 486
Osakeannit	58 811	58 422
Sijoitetun vapaan pääoman rahaston palautus	-17 625	-
Siirto edellisten tilikausien voitto- ja tappiutilille	-8 137	-7 610
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12	243 347	210 298
Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	-8 137	-7 610
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta	8 137	7 610
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	0	0
Tilikauden tulos	-6 497	-8 137
Yhteensä	963 251	986 973
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.		
Edellisten tilikausien tulos	0	0
Tilikauden tulos	-6 497	-8 137
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	243 347	210 298
Yhteensä	236 850	202 161

Osakepääoma osakelajeittain, konsernin liitetieto 23.

17 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	2014	2013
Lainat rahoituslaitoksilta	0	50 000
Eläkelainat	8 135	10 847
Muut pitkäaikaiset velat	593 314	563 510
Yhteensä	601 449	624 357
Velat omistusyhteisyrityksille		
Muut pitkäaikaiset velat	558 201	528 398
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Muut pitkäaikaiset lainat	593 309	563 506
Yhteensä	593 309	563 506
Pitkäaikainen koroton ja korollinen vieras pääoma		
Koroton	35 112	35 112
Korollinen	566 337	589 245
Yhteensä	601 449	624 357

18 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	2014	2013
Muut korolliset velat	236 764	145 058
Saadut ennakot	18 170	20
Ostovelat	41 193	48 966
Muut lyhytaikaiset velat	306	548
Siirtovelat	13 248	11 380
Yhteensä	309 681	205 972
Saman konsernin yrityksille		
Muut korolliset velat	0	11 000
Ostovelat	29 405	35 966
Siirtovelat	812	144
Saman konsernin yrityksille yhteensä	30 217	47 110
Omistusyhteisyrityksille		
Saadut ennakot	0	18
Ostovelat	11 001	12 668
Siirtovelat	7 088	5 669
Omistusyhteisyrityksille yhteensä	18 089	18 355
Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	2 338	2 401
Jaksotetut korkokulut	6 429	5 475
Jaksotetut enegjiaostot	2 540	1 771
Jaksotetut päästöoikeusostot	1 294	1 027
Muut	647	706
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	13 248	11 380
Lyhytaikainen koroton ja korollinen vieras pääoma		
Koroton	72 917	60 914
Korollinen	236 764	145 058
Yhteensä	309 681	205 972

19 VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

1 000 €	2014	2013
Takaukset		
Lainatakaukset		
Omistusyhteisyritysten puolesta	23	41 395
Muut takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	569 147	383 559
Konserniyhtiöiden puolesta	3 800	3 800
Takaukset yhteensä	572 970	428 754
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	64	50
Myöhemmin maksettavat	40	50
Leasingvastuut yhteensä	104	100
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 247	1 905
Myöhemmin maksettavat	-	953
Vuokravastuut yhteensä	1 247	2 858
Muut vastuut		
Ydinenergiain mukainen takaus	86 735	86 990
Omien sitoumusten puolesta	329	427
Muut vastuut yhteensä	87 064	87 417

Suomen ydinenergiain mukaan Pohjolan Voima Oy:n 58,47% omistamalla yhteisyrityksellä Teollisuuden Voima Oyj:llä on velvoite rahoittaa Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus.

Ydinenergiain mukaisesti määräytyvä valvontaviranomainen (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) päättää vastuunmäärän. Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät Teollisuuden Voima Oyj:n osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat ydinjätehuoltovastuun kattamattoman osuuden ja vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergiain mukaisesti. Pohjolan Voiman antama omavelkainen takaus on 86,7 (vuonna 2013 87,0) miljoonaa euroa.

20 JOHDANNAISSOPIMUKSET

1 000 €	2014	2013
Valuutta- ja korkoriskin suojaamiseksi tehtyjen johdannaissopimusten pääoma-arvot ja käyvät arvot		
Koronvaihtosopimukset (nimellisarvo)	646 400	794 500
Käypä arvo	-3 975	-2 894
Valuuttajohdannaiset		
Terminisopimukset (nimellisarvo)	6 919	18 853
Käypä arvo	246	-222

Rahoitusriskit

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty rahoituspolitiikassa, josta päättää hallitus.

Jälleenrahoitusriskiä hallitaan rahoituslähteitä hajauttamalla, lainojen riittävän pitkällä maturiteeteilla ja tasapainoisella erääntymisaikataululla. Lainavaluuttana käytetään pääsääntöisesti euroa. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa, valuuttariski poistetaan johdannaissopimuksin. Korkoriskiä seurataan duraatiolla, joka kuvaa lainasalkun herkkyyttä korkotason muutoksille. Lainasalkun duraatiota hallitaan rahoituspolitiikan asettamissa rajoissa tarvittaessa johdannaissopimuksilla.

Yhtiössä pidetään tietty määrä likvidejä varoja, luottolimiittijärjestelyjä ja yritystodistusohjelmia likviditeettiriskin pienentämiseksi. Yhtiöllä on maksuvalmiutta turvaava 300 miljoonan euron suuruinen valmiusluotto, joka erääntyy vuonna 2016. Valmiusluotto oli 31.12.2014 kokonaan nostamatta. Lyhytaikaiseen rahoitukseen yhtiö käyttää pääsääntöisesti kotimaista 300 miljoonan euron yritystodistusohjelmaa.

Vapaa likvideetti sijoitetaan turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin, joiden duraatio on korkeintaan 12 kuukautta. Sijoitukset pyritään hajauttamaan eri kohteisiin ja sijoituskohteet valitaan siten, että jälkimarkkinoiden likvideetti on turvattu myös epäedullisissa olosuhteissa.

Pohjolan Voima Oy:n tytäryhtiöiden valuuttamääräisiin polttoainehankintoihin sisältyvää valuuttariskiä hallitaan Pohjola Voima Oy:n hallituksen hyväksymän hielenhankintapolitiikan mukaisesti valuuttajohdannaisin, joiden toteutus ja hallinnointi on keskitetty emoyhtiöön.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiö Pohjolan Voiman tuloslaskelma osoittaa tappiota 6 496 611,51 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2015

Tapio Korpeinen
puheenjohtaja

Juha Vanhainen
varapuheenjohtaja

Juhani Järvelä

Anders Renvall

Jukka Hakkila

Tapani Sointu

Hannu Anttila

Rami Vuola

Lauri Virkkunen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 27. päivänä helmikuuta 2015

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT- yhteisö

Jouko Malinen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Pohjolan Voima Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Pohjolan Voima Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätöksen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 27. päivänä helmikuuta 2015

PricewaterhouseCoopers Oy

KHT-yhteisö

Jouko Malinen

KHT